

דברי משיח

ה'תשמ"ג

התוועדות ש"פ נח, ו' מרחשון

— חלק ראשון —

מכבוד קדושת

אדמו"ר מלך המשיח מנחם מענדל שליט"א
שניאורסאהן
מליובאוויטש

בלתי מוגה

הוספה: ר"ד ב"יחידות" לגבירים תשרי תנש"א — בפרסום ראשון

יוצא לאור על ידי

„המכון להפצת תורתו של משיח“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושבע לבריאה

ה' תהא זו שנת פדות

קכ"ד שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

פתח דבר

לקראת ש"פ נח – הננו מוציאים לאור "הנחה" מהתוועדות ש"פ נח, ו' מרחשון תשמ"ג (כקביעות שנה זו) חלק ראשון, ויומן מתקופה זו – תדפיס מיוחד מתוך "דברי משיח – ה'תשמ"ג" חלק ראשון.

בתור הוספה, בא בסוף הקונטרס ר"ד מה"יחידות" לגבירים חברי ה"קרן לפיתוח – מחנה ישראל" ביום רביעי, ז' תשרי תשנ"א – בפרסום ראשון.

*

אודות המעלות שבסדרה זו, ואופן עריכת השיחות² והיומן³ – ראה בארוכה ב"פתח דבר" ל"דברי משיח" ה'תשנ"ב חלק ראשון.

*

מבין שלל השיחות שנאמרו ע"י כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א במשך השנים תשי"ב-תשנ"ב (ולפני כן), ת"ל זכינו שרובן ככולן נשמרו על הכתב או בהקלטה. אולם, עדיין ישנן ריבוי שיחות שטרם ראו אור מעולם, ובהן בקשתנו שטוחה כלפי ציבור אנשי והתמימים: אנא, מי שבידיו הנחות ורשימות משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, וכן ר"ד בעת חלוקת השטרות לצדקה או "יחידות" וכיו"ב, ויומנים מ"בית חיינו" (ובמיוחד מהשנים תשל"ח-תשמ"ז), שיואל לשלחן למערכת ע"מ שנוכל לזכות בהן את הרבים.

ויהי רצון שע"י הדפסת ולימוד "דברי משיח", נזכה תיכף ומיד ממש לגאולה האמיתית והשלמה, בהתגלותו המלאה והמושלמת של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א. ויחזק השי"ת בריאותו ויתן לו אריכות ימים ושנים טובות ונעימות וחיים נצחיים, ויראה הרבה נחת משלוחיו, תלמידיו, חסידיו ומכלל ישראל, וינהיג את כולנו מתוך בריאות, הרחבה ונחת, ובקרוב ממש יוליכנו קוממיות לארצנו הקדושה, ונלמד תורתו של משיח מפיו של משיח צדקנו, שילמד תורה את כל העולם כולו, ומלך כיפיו תחזינה עינינו בהתגלות מלכותו לעין כל, תיכף ומי"ד ממ"ש ממש, והיתה לה' המלוכה, אמן כן יהי רצון.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד !

"המכון להפצת תורתו של משיח"

ימות המשיח,
אדר"ח מרחשון ה'תשפ"ז (ה' תהא זו שנת פדות),
קכ"ד שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א,
ברוקלין, נ"י.

(1) ע"פ סרט הקלטה (שלא הי' תח"י בעת הדפסת דברי משיח תשנ"א ח"א).

(2) השיחה הנוכחית נערכה ע"י שילוב ב' הנחות: של "ועד הנחות התמימים" ו"ועד הנחות בלה"ק", בתוספת פרטים אחדים ע"פ הקלטות ה"חזרה" (של ר' י.ב. ור' ז.י.ב.). המאמר נדפס בסה"מ בראשית ח"א ע' קנח ואילך. חלקה השני של ההתוועדות יודפס אי"ה לקראת ש"פ לך.

(3) יומנו של ר' אהרן קורנט, המתפרסם כאן לראשונה (לחביבותא דמילתא לא שולבו כאן פרטים ממקורות אחרים).

בס"ד. ש"פ נח, ו' מרחשון ה'תשמ"ג

הנחה בלתי מוגה

זאת אות הברית גו' את קשתי נתתי בענן גו' והיתה הקשת בענן גו'.¹ הנה ישנו מאמר על הפסוקים אלה, שנדפס זה עתה,² וכנראה הוא לרבינו הזקן. [דקטע מאמצע מאמר זה הובא בדרוש כ"ק אדמו"ר הצ"צ (באוה"ת)³ בשם אדמו"ר ז"ל. ואפשר שמזה משמע שגם התחלת המאמר היא לאדמו"ר הזקן. ולהעיר, שגם אם נאמר שהמאמר הוא מהצ"צ, לא יקשה מה שאינו כותב בדרוש זה על קטע שבאמצע שהוא מאדמו"ר ז"ל (ע"ד הנ"ל באוה"ת), וכדמצינו כמה פעמים שאדמו"ר הצ"צ מעתיק במאמריו את לשון אדמו"ר הזקן או אדמו"ר האמצעי ואינו מציין שהוא העתקת הלשון, אף שלפעמים מציין שהוא בשם מצאתי כתוב וכיו"ב, אבל לפעמים אינו מציין זה, מטעם הידוע לו. אבל כנ"ל אפשר שהוא כולו מרבינו הזקן, ומה שאין אדמו"ר הצ"צ מעתיק גם הקטע הראשון, יש לומר ב' אופנים, או שמאמר זה נכתב ע"י רבינו הצ"צ לפני אמירת הקטע הזה ע"י אדמו"ר הזקן, או שכתב־יד (ביכל) זה שבו נמצאת התחלת המאמר הגיע לידי הצ"צ אחר שכתב את המאמר הנ"ל. ובכל אופן תבוא עליהם ברכה על שהוציאו לאור מאמר זה. כי עכ"פ בטח שהוא מרבותינו נשיאינו, וקרוב לודאי שהוא לרבינו הזקן עצמו]. ומביא במאמר זה את קושיית המפרשים⁴ (ובמאמר כ"ק אדמו"ר הצ"צ בתחילתו⁵ העתיק את כל המפרשים בשמם ותוכן דבריהם כו') מהו ענין הקשת שנתחדש אחר המבול (והוא אות ברית כו'), הרי ידוע שהקשת הוא דבר טבעי כשהשמש זורח בצד א' מהרקיע ובצד שכנגדו יש עננים הנה עי"ז נראים גווני הקשת בהעננים.

ויובן זה בהקדים ביאור ענין הענן (שעליו נאמר את קשתי נתתי) ברוחניות. **דהנה**⁶ בענין הענן ברוחניות יש ב' בחינות, ענין הענן למעליותא המורה על בחינה נעלית ביותר, דכאשר מאיר גילוי נעלה ביותר שאי אפשר לקבלו הנה

(1) פרשתנו (נח) ט, יב-טז.

(2) מאמרי אדה"ז על פרשיות התורה והמועדים ח"א ע' נז ואילך.

(3) פרשתנו (כרך ג) תרנב, א. וראה גם אוה"ת נ"ך (כרך ב) ע' א'עא.

(4) הובאה גם במאמרי אדה"ז תקס"ד ע' קצו

(נעתק גם באוה"ת פרשתנו שם תרמח, ב). סוד"ה את קשתי תרנ"ד (סה"מ תרנ"ד ס"ע מז). פלח הרמון פרשתנו לא, ד.

(5) תרמח, א ואילך.

(6) ראה מאמרי אדה"ז שבהערה 2 (ע' נט-ס).

אוה"ת שם (תרנב, א). וראה גם אוה"ת סוכות ע' א'תשכז ואילך. נ"ך שם. פלח הרמון שם לג, א.

בשביל זה צריכים לענן שעל ידו דוקא יכולים לקבל הגילוי. וע"ד מ"ש⁷ כי שמש ומגן ה' אלקים, דכשם שאי אפשר להסתכל בשמש אלא ע"י מגן, כך אי אפשר לקבל את הגילוי דשמש הוי' כי אם ע"י המגן ונרתק דשם אלקים⁸ (ולכן לעתיד לבוא כאשר הקב"ה יוציא חמה מנרתקה הנה אז כו"⁹, כי צריך להנרתק דשם אלקים). וזהו¹⁰ ענין הענן דמתן תורה דכתיב¹¹ ויבוא משה בתוך הענן, דלהיות שהגילוי דמתן תורה הי' גילוי נעלה ביותר, לכן, כדי לקבל את הגילוי הזה, הוצרך להלבוש דענן. עד¹² שבחי' ענן שרשו למעלה גם מהגילוי בבחי' ישת חשך סתרו¹³, וזהו ג"כ ענין ענן הקטורת דיום הכיפורים, הבא ע"י עבודת התשובה, שהוא הענן למעליותא בדרגא הכי נעלית שבו, בחי' ישת חשך סתרו. ויש בחי' ענן לגריעותא, המורה על ענין הירידה ביותר. כי מחמת ריבוי ההשתלשלות והמסכים והפרסאות ועד לענין השבירה, הנה מהענן דקדושה נשתלשל (מק"כ הצירופים דשם אלקים¹⁴) בחי' ענן שהוא העלם והסתור לגמרי. ומטעם זה דימו עוונות ופשעים לעננים, כמ"ש¹⁵ מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאותיך, כי ענן זה הוא מסך מבדיל כמ"ש¹⁶ עוונותיכם היו מבדילים, וכמבואר בארוכה בתניא (אגה"ת¹⁷) הענין בזה.

והנה כשם שיש ב' בחינות אלו בענן הרוחני (בחי' הענן שענינו הגילוי, ובחי' הענן שענינו בשביל להסתיר ולהעלים לגמרי), לכן הוא גם בענן הגשמי שיש בו ב' אופנים. דישנם עננים קלים שעל ידם אפשר להסתכל ולהנות מהשמש (עכ"פ לרגע), ויש עננים המחשיכים לגמרי, דע"ז אמרו רז"ל¹⁸ (כמובא בהמאמר¹⁹) קשה יומא דעיבא כיומא דדינא, שהם בבחי' דין ר"ל.

7) תהלים פד, יב. הובא (בנוגע לענינו) במאמרי

אדה"ז שם. אה"ת שם (תרנא, א). מאמרי אדה"ז תקס"ד ע' קלא. תקס"ח ח"א ע' תסה.

14) ראה פנ"ח שער (כא) חג המצות פ"ו. סידור האריז"ל – תקון חצות (עה"פ אלקים באו גוים וגו'). תו"א יתרו (הוספות) קט, ד.

8) ראה גם אה"ת לתהלים (יהל אור) עה"פ (ס"ע ש ואילך). וש"נ. שעהי"א רפ"ד ואילך.

15) ישעי' מד, כב.

9) נדרים ח, ב. ראה שעהי"א שם.

16) שם נט, ב.

10) מקומות שנשמנו בהערה 6. וראה גם אגה"ק

17) פ"ז (צז, ב).

סכ"ט (קמט, א). תו"א חיי שרה טז, א (הובא

18) ראה תענית ח, ב. ב"מ פה, א. אה"ת נ"ך

באזה"ת שם תרנב, א).

שם ע' א"ע.

11) משפטים כד, יח.

19) מקומות שנשמנו בהערה 6.

12) ראה אה"ת פרשתנו שם. לקו"ת ויקרא א,

א ואילך. האזינו עג, א. אה"ת האזינו ע' א'תרעא.

ובזה יובן ענין הקשת שנתחדש אחר המבול דוקא²⁰. דלפני המבול הי' העולם בלתי מזוכך, ולכן היו העננים באופן שאין אור השמש יכול לחדור אותם כדי שיראו אותו על ידם, ולכן לא הי' אפשר שיהיו גווני קשת, משא"כ אחר המבול, שעל ידו נזדכך העולם²¹, נעשו העננים קלים יותר, באופן שאור השמש יכול להיות נראה על ידם בגווני הקשת.

והנה הענן הזה (שהוא בשביל הגילוי) מורה ג"כ על ענין התשובה²², ע"ד ענן הקטורת דיום הכיפורים הבא ע"י התשובה דיום הכיפורים. והענין הוא, דכשם שהענן בפשטות כתיב בי²³ ואד יעלה מן הארץ והשקה גו', שהענן (אד) בא מן הארץ, כן הוא ג"כ ענין הענן ברוחניות המראה על העבודה מלמטה, עבודת התשובה. וכידוע²⁴ שיש ג' אוירים בין השמש לארץ, דהאור הקרוב לשמש הוא בתוקף החמימות, והאור שבאמצע הוא בתוקף הקרירות, ובאור התחתון לארץ מתפשט אור השמש ג"כ בתוקף יותר, מחמת שאינו יכול להתפשט יותר והוא חוזר מן הארץ, היינו בחי' אור חוזר²⁵, שזהו ענין עבודת התשובה.

והנה²⁶ ע"י עבודת התשובה שבבחי' אור חוזר, נעשית אח"כ הקשת שיש בה ג' גוונים²⁷. והענין הוא דהנה עבודת התשובה צריכה להיות בכל ג' הקוין חסד דין רחמים [וכפי שמוסיף בהמאמר שם, בחי' רחמים רבים], וע"י התשובה למטה בג' בחינות אלו ממשיכים מלמעלה את הקשת עם ג' הגוונים שבה, חסד דין רחמים רבים, שע"ז מבטלים את ג' הקוין דלעו"ז, ובאופן דמחיתי כעב גו', מחי' גמורה, ובאופן של זיכוך כו'.

וזזהו מ"ש זאת אות הברית גו' את קשתי נתתי בענן, דע"י עבודת התשובה נעשה בחי' הענן למעליותא, שהעננים מביאים את כל הברכות, ונתתי גשמיכם בעתם גו'²⁸, ובאופן של ברית, דעוד כל ימי הארץ זרע וקציר וקור וחום גו' (ו' תקופות השנה) לא ישבותו²⁹. ויתירה מזו, את קשתי נתתי בענן. דיש

אדה"ז תקס"ד ע' קלא.

(25) ראה בארוכה אדה"ת ומאמרי אדה"ז שם.

(26) ראה מאמרי אדה"ז שבהערה 1 (ס"ע נג ואילך).

(27) ראה זח"א צח, ב. ובכ"מ. אדה"ת בראשית

כא, ב ואילך. ובכ"מ.

(28) בחוקות כו, ג.

(29) פרשתנו ח, כב.

(20) מקומות שנסמנו בהערה 6. וראה גם אדה"ת ומפרשים שנסמנו לעיל בהערה 5. ד"ה את קשתי תרנ"ד (הנסמן לעיל בהערה 4).

(21) ראה גם תו"א פרשתנו ח, ג ואילך. ובכ"מ.

(22) מאמרי אדה"ז שבהערה 1 ע' נח ואילך.

(23) בראשית ב, ו. ראה מאמרי אדה"ז שם.

אדה"ת פרשתנו (הנ"ל) תרנא, ב. לקו"ת האזינו עג, א.

(24) ראה אדה"ת פרשתנו שם (תרנא, א). מאמרי

לומר בדרך אפשר, שבענין הקשת שע"י הענן ישנו ענין נעלה מכל הברכות הנמשכות ע"י הענן, וכמבואר בכמה מקומות במ"ש את קשתי נתתי גוי, קשתי דבר המוקש לי³⁰, שזהו למעלה מכל הגילויים אלא הוא מוקש לי, לעצמותו ומהותו ית'. וכמ"ש³¹ כמראה הקשת אשר יהי' בענן וגו' הוא מראה דמות כבוד ה'. וכל זה הוא באופן של ברית, אשר ענין הברית הוא³² שמאחד את העוברים בין הבתרים להיות עוברים בתוך גוף אחד ממש, להיות לאחדים כאחד ממש.

ובזה יובן מ"ש בזהר³³ (הובא גם בדרושי כ"ק אדמו"ר מהר"ש³⁴) לא תצפי לרגלי משיח עד דיתחזי האי קשת בעלמא מתקשטא בגווני נהירין, כי ענין הקשת מורה על עבודת התשובה כנ"ל, ובכל ג' הקוים הנרמזים בגוונים כנ"ל, ולכן אז תצפה לרגלי משיח, כי ענינו של משיח הוא ענין התשובה, משיח אתא לאתבא צדיקא בתיובתא³⁵, דע"י שמגלים את הניצוץ משיח שבכל צדיק, ענין התשובה, ע"י מתגלה משיח הכללי.

ויהי רצון שע"י מעשינו ועבודתנו בזמן הגלות בכלל³⁶, ובפרט ע"י לימוד ענינים אלו בתורה, יהי' בבחי' זכרון למעלה מכללות הברית דנח, ובפרט ענין הקשת שבו, דהזכרון דנח מובא גם בפסוקי זכרונות דראש השנה, כי הוא בחי' זכרון נצחי, שהוא קשור עם עצם נשמות ישראל (כמבואר במאמרי כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע³⁷), דענין זה שהוא בכסא ובכיסוי בראש השנה³⁸ ונמשך אח"כ בענן הקטורת דיום הכיפורים, שנקרא³⁹ בשם אחת בשנה, ועד שממאה קולות⁴⁰ של התקיעות דראש השנה נמשך בהסכך דסוכה, סכך גימטריא מאה⁴¹, אשר הסוכה נקראת כן על שם סככה⁴², וע"י זוכים בקרוב ממש לישב בסוכת עורו של לויתן⁴³, סוכת שלום⁴⁴, בביאת משיח צדקנו.

(37) ד"ה דרשו ה' בהמצאו עדר"ת (המשך תעריב ח"א ע' תז ואילך).

(38) ראה סידור (עם דא"ח) רלה, ב. ובכ"מ.

(39) תצוה ל, י. אחרי טז, לד.

(40) ראה מג"א ושו"ע אדה"ז אר"ח ר"ס תקצו.

(41) מ"ח ופע"ח שער הסוכות. המשך וככה תרל"ז (קה"ת, תשע"ג) ספצ"ג (ריש ע' קיא). וראה תורת לוי"צ ע' שג.

(42) ראה רש"י סוכה ב, א ד"ה ושחמתה. יב, א ד"ה כשרין.

(43) ב"ב עה, א.

(44) ראה אוה"ת פרשתנו (כרך ג) תרלח, ב. ובכ"מ.

(30) ב"ר פל"ה, ג.

(31) יחזקאל א, כח.

(32) לקו"ת נצבים מד, ב.

(33) ח"א עב, ב. תקו"ת תי"ח (לו, ריש ע"ב).

וראה גם שערי אורה שער החנוכה מד, ריש ע"ב. אוה"ת בראשית שבערה 27. סוד"ה את קשתי תרנ"ד (נסמן בהערה 4).

(34) המשך והחרים תרל"א (קה"ת, תשע"ה) ע' מח (רד"ה ולהבין ביאור הדברים).

(35) לקו"ת ר"ה נח, ד. שמע"צ צב, ב. שה"ש מה, א. נ, סע"ב. מאמרי אדה"ז תקס"ב ח"ב ע' תקלד. ועוד. וראה זח"ג קנג, ב.

(36) ראה תניא רפל"ז.

והנה נת"ל שכאשר גווני הקשת הם בהירים צריך לצפות לרגליו של משיח, ובפרט בעקבתא דמשיחא כאשר מטו רגליו ברגליו⁴⁵ [דענין הרגליו קשור גם עם ענין ג' רגלים, שאז היא עליית ישראל לרגל לבית המקדש. ולעתיד לבוא יהי' ענין זה בכל שבת וראש חודש, וכדאיתא בילקוט⁴⁶ (כמבואר ילקוט זה במאמר כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע⁴⁷) שאז יבואו בכל שבת ובכל חודש, וזה יהי' ע"י העננים דקדושה כו', וכמ"ש⁴⁸ מי אלה כעב תעופינה וכיונים אל ארובותיהם, ועד שיהי' וארו עם ענני שמיא⁴⁹], הנה אז צריכין לצפות לרגלי משיח, אשר בקרוב ממש יהי' ואתם תלוקטו לאחד אחד בית ישראל⁵⁰, דכאו"א מישראל בפני עצמו יבוא עם ענני שמיא לעלות לבית המקדש, וכשם שבא ליראות כך בא לראות⁵¹ בגילוי, בגאולה האמיתית והשלימה. וטועמי' חיים זכו⁵², שעוד בערב שבת צריך לטעום מכל תבשיל שיהי' לעתיד⁵³, ולכן גם לפני זה צריך להיות והיו מלכים אומניך גו'⁵⁴, עד שנזכה בקרוב לגאולה האמיתית והשלימה, וארו עם ענני שמיא, ע"י משיח צדקנו.

(45) זח"ב רנח, א. וראה מק"מ שם.

(46) שמעוני – ישעי' רמז תקיד.

(47) ד"ה שלש פעמים בשנה תרע"ח (סה"מ תרע"ח ע' קעג).

(48) ישעי' ס, ח.

(49) דניאל ז, יג. סנהדרין צח, א.

(50) ישעי' סז, יב.

(51) חגיגה ב, א. רש"י ותוס' שם.

(52) נוסח תפלת מוסף דשבת.

(53) ראה לקו"ש חט"ו ע' 282. וש"נ.

(54) ישעי' מט, כג.

בס"ד. התועדות ש"פ נח, ו' מרחשון ה'תשמ"ג*

הנחה בלתי מוגה

— שיחה א' —

א. זוהי שבת פרשת נח.

דנוסף לזה שזוהי השבת הבאה אחרי שבת בראשית, ישנו גם ענין בשבת פרשת נח מצד עצמו.

ונוסף לזה: שבת פרשת נח חלה תמיד בחודש חשון, ובתחילת חודש חשון, כי שבת בראשית היא תמיד שבת מברכים החודש חשון, אבל בתחילת חודש חשון גופא יכולה שבת פרשת נח לחול בכמה ימים מחודש חשון. ובשנה זו היא חלה בו' בחשון.

וע"פ תורת הבעש"ט הידועה¹ שמכל פרט ופרט שיהודי רואה או שומע בענין מסויים עליו להפיק הוראה בעבודת ה' – יש להפיק הוראה מכל ענינים ופרטים אלו: שזוהי שבת פרשת נח; שזה בא אחרי שבת בראשית, שלכל לראש יש לשבת שייכות עם הימים שלפני זה – "מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת"²; שזה בא לפני הימים בשבוע הבא, שבשבת ישנו גם הענין ש"מיני" מתברכין כולי' יומי" דשבוע הבא³, ובקביעות שנה זו – לפני ז' מרחשון; ושזהו ששה בחשון, ש"כל יומא ויומא עביד עבדתי"⁴, צריכה להיות הוראה מיוחדת בעבודה בכל יום ויום.

כי "כל יומא ויומא עביד עבדתי" פירושו "עביד עבדתי" בעבודת הקודש – כמובן ממקור הענין ד"כל יומא ויומא עביד עבדתי", שזה כתוב בזהר לגבי הקב"ה, שבתורה כתיב⁵ "ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ", "ולא כתיב בששת" (בב'), לפי ש"כל יומא ויומא עביד עבדתי"⁶ – הימים קאי על הספירות הקדושות הכי עליונות, שבהן "עשה ה' את השמים ואת הארץ". כלומר שהקב"ה ניצל את כל כחותיו, שהן הספירות, אורות בכלים, בשלימות (כדי לברוא את העולם).

ומכיון ש"ועמך כולם צדיקים"⁷,

תשמ"א) ונדפס שם ע' 47 ואילך.
(1) כש"ט (הוצאת קה"ת) הוספות סק"ז (קא, ב) ואילך. ובכ"מ.
(2) ע"ז ג, סע"א.
(3) זח"ב סג, ב. פח, א.
(4) זחר ח"א רה, סע"א. ח"ג צד, ריש ע"ב.
(5) תשא לא, יז.
(6) ראה סה"מ תש"ח ס"ע 272 ואילך. ובכ"מ.
(7) ישעי' ס, בא.

(*) תוכן מס"א-יב הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א (בשילוב שיחות ש"פ נח תשמ"א וש"פ חיי שרה שנה זו) ונדפס בלק"ש חכ"ה ע' 28 ואילך. תוכן מסכ"ד; סל"ה-לח; ס"נ-נד הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ונדפס שם ע' 23 ואילך. תוכן מסכ"ה; סל"ט-מג הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ונדפס שם ע' 19 ואילך. תוכן מסכ"ח-כט הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א (בשילוב שיחות ש"פ לך לך ואחש"פ

– שזה קאי על כל אחד מישראל, מקטנם ועד גדולם, וזה נוגע גם לפועל, כדברי המשנה⁸ "כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא", עם הראי' מהפסוק "ועמך כולם צדיקים", שזה קאי בפשטות על כל אחד מישראל, חוץ מאלו המפורטים שם⁹. ובאמת (נוסף לזה ששם מדובר אודות ז' בלבד), ידוע שגם להם יהי' סוף-סוף חלק לעולם הבא, והחילוק הוא רק בזמן, כמבואר בדברי אלקים חיים, בחסידות⁹.

וכמובן (שזה קאי על כאו"א מישראל) מהלשון "כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא", ש"כל" פירושו בפשטות כולם, לא רוב או רובו ככולו, אלא כל ממש. ע"ד הלשון "כל . . . כולו" ("כל העולם כולו" וכיו"ב), שפירושו כל ממש (לא רובו ככולו), כפי שמפרש הט"ז¹⁰ –

הנה מכיון ש"ועמך כולם צדיקים", וצדיקים דומים לבוראם¹¹, ובפרט ש"אתם קרויין אדם"¹² על שם "אדמה לעליון"¹³ – גם אצל כל אחד מישראל צריך להיות בדומה כמו אצל הקב"ה, "כל יומא ויומא עביד עבדתי", שעליו לנצל את כל כחותיו בשלימות לעבודה בקודש.

ב. ונאמר ש"כל יומא ויומא עביד עבדתי", שהוא עובד את עבודתו הפרטית.

ועד"ז הוא גם בנוגע לעבודת בני ישראל, שלכל אחד מישראל יש את כחותיו המיוחדים לו ואת עבודתו המיוחדת לו בקודש.

בכללות יש אצל כולם את ענין העבודה, "עביד עבדתי", אבל בפרטיות יש לכל אחד את ה"עבדתי" המיוחדת שלו.

כפי שרואים זאת בענין התורה, ש"אסתכל באורייתא וברא עלמא"¹⁴:

איתא בכתבי האריז"ל¹⁵ שבכל ענין בתורה יש שישים ריבוא (שש מאות אלף) פירושים ע"פ פשט, שישים ריבוא פירושים ע"פ רמז, שישים ריבוא פירושים ע"פ דרוש ושישים ריבוא פירושים ע"פ סוד, כנגד שישים ריבוא נשמות כלליות מישראל, שלכל אחת מהן יש אות בתורה, שיש שישים ריבוא אותיות לתורה (ר"ת "ישראל")¹⁶. וכמבואר גם במאמר של כ"ק מו"ח אדמו"ר בקשר עם שמחת תורה¹⁷. ולכן יש שישים

מאמר אכ"ח ח"ב סל"ג (קצג, ב). של"ה ג, א. כ, ב. רסח, ב. שא, ב. ועוד.

(14) זח"ב קסא, סע"א-ב.

(15) שער הגלגולים הקדמה יז, לקוטי מהרח"ו שבסוף שער מאמרי ד"ל להאריז"ל. שער רוח"ק קח, ב.

(16) מגלה עמוקות אופן קפו.

(17) סד"ה להבין ענין שמח"ת תש"ו (סה"מ תש"ו ע' 46).

(8) סנהדרין ר"פ חלק.

(9) ראה אגרות-קודש אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ח"א ע' קמה ובהערה 5 שם. לקו"ש ח"י"ח ע' 409 הערה 71 ובשוה"ג הב' שם.

(10) או"ח סתקפ"ב סק"ג.

(11) רות רבה פ"ג, ג. וראה ב"ר פס"ז, ח. ועוד.

(12) יבמות סא, רע"א.

(13) ע"פ ישע"י יד, ראה עש"מ (להרמ"ע מפאנו)

ריבוא פירושים בפשט רמז דרוש וסוד שבתורה, כל פירוש כנגד נשמה כללית, כי לכל נשמה כללית יש את עבודתה המיוחדת ואת פירושה ודרכה המיוחדת בלימוד התורה.

ומכיון שלכל אחת מהשישים ריבוא נשמות כלליות יש שישים ריבוא נשמות פרטיות, כמבואר בתניא¹⁸, יש גם לכל אחד משישים ריבוא הפירושים בתורה (בפשט, ברמז, בדרוש ובסוד) עוד שישים ריבוא פירושים פרטיים, כנגד הנשמות הפרטיות.

ויש לומר שרואים בזה חידוש: לא רק שבשישים ריבוא פירושים ע"ד הרמז, ע"ד הדרוש וע"ד הסוד, ישנם (בכל א' מהם) שישים ריבוא פירושים נוספים; כמובן שבחלקי התורה הנעלים יותר (רמז, דרוש וסוד) ישנם ריבוי פירושים, והעיקר – שאין צורך בראי' לזה, כי רואים זאת בפועל: גם בזמן הזה, כאשר רוב הנשמות אינן משישים ריבוא נשמות כלליות, אלא מהנשמות הפרטיות, כל אחד מתעמק בענין בתורה (בלימוד ע"ד הרמז, הדרוש או הסוד) באופן אחר, ועד שמשיג זאת בשכלו באופן אחר, וכאשר משיג זאת הוא תופס זאת, כמבואר בתניא¹⁹, ונקראת על שמו²⁰ –

הנה לא רק שבשישים ריבוא פירושים ע"ד הרמז, ע"ד הדרוש וע"ד הסוד ישנם עוד שישים ריבוא פירושים – אלא גם בשישים ריבוא פירושים ע"ד הפשט ישנם עוד שישים ריבוא פירושים!

ג. כל זה הוא מאמר המוסגר. ועכ"פ – נניח אפילו שבשישים ריבוא פירושים ע"ד הפשט אין עוד שישים ריבוא פירושים כנגד השישים ריבוא נשמות פרטיות (הכלולות בהשישים ריבוא נשמות כלליות) – הרי אין יודעים לאיזו נשמה כללית שייכים. ובמילא צריכים לחפש בכל אופני הלימוד והפירושים לאיזה מהם יש לו שייכות; באיזה מהם נמצאת ה"עבדית" שלו, עבודתו הפרטית.

ואין מספיק לזה מה שהוא עוזר לשני בעבודתו (של השני), כי לכל אחד יש את ה"עבדית" שלו.

לאידך גיסא: נוסף לזה שעליו לחפש את ה"עבדית" הפרטית שלו – עליו לעזור גם ליהודי שני בעבודתו הוא.

וע"ד כפי שזהו בכללות חילוקי העבודה בין עבודה בקו של יששכר ועבודה בקו של זבולון – שנוסף לזה שכל אחד עושה את עבודתו, עליו גם לעזור לשני בעבודתו הוא:

ענינו של "זבולון" הוא "זבולון בצאתך"²¹ – בירור הניצוצות. ונוסף לעבודתו, עליו גם לעזור ליששכר בעבודתו, ע"י היותו "תמכין דאורייתא"²²;

(18) פל"ז (מח, א). וראה בהקדמה.

(21) ברכה לג, יח.

(19) פ"ה.

(22) ראה משלי ג, יח. זח"ג נג, ב. אגה"ק ס"ה (קט,

20) ראה קידושין לב, סע"א-ב. מכילתא בשלח טו, א ואילך). ועוד.

א.

וענינו של "יששכר" הוא "יששכר באוהליך"²¹, לימוד התורה. ונוסף לעבודתו, עליו להיות גם מורה דרך עבור "זבולון בצאתך".

ד. ובנוגע לעניננו – בבואנו משבת בראשית (שאחד מהענינים בשבת פ' נח הוא, שבאה לאחר שבת בראשית, כנ"ל), מתחיל אז עיקר הענין ד"ויעקב הלך לדרכו"²³.

אבל לאידך גיסא, זה נקרא "ויעקב הלך לדרכו", ש"יעקב" ו"הלך" ו"לדרכו" הם כולם לשון יחיד, היינו שכל בני ישראל, ועבודת כאו"א, כלולים כולם ב"ויעקב הלך לדרכו" לשון יחיד.

לא כתוב כאן "בני יעקב", כמ"ש בכמה מקומות²⁴ כאשר מדברים אודות כאו"א מישראל, אלא כאו"א מישראל נקרא כאן "יעקב". כולם נקראים בשם אחד, "יעקב", לשון יחיד (לא כפי שיעקב נמשך בהתחלקות של בנים וכו').

[וע"ד "יום אחד"²⁵ דמעה בראשית – "שהי' הקב"ה יחיד בעולמו"²⁶. וזה קשור עם כל יום ראשון בשבוע, כמבואר בכמה מקומות²⁷ שכל ימי ראשון הם באמת דבר אחד וכו'].

שזה מבטא את אחדות כל ישראל, "בהתאסף ראשי עם יחיד שבטי ישראל"²⁸. לא רק אהבת ישראל, "ואהבת לרעך כמוך"³⁰, שעדיין מבטא התחלקות, ועד שזהו "כמוך" בכ' הדמיון – אלא אחדות ישראל. ו"ויעקב הלך לדרכו" לשון יחיד קאי על כאו"א מישראל ועבודתו הפרטית.

ועד שאפילו בשיחות שבהן מדובר על זה ("ויעקב הלך לדרכו") ג"כ אין צורך לבאר שזה קאי על עבודתו הפרטית של כאו"א מישראל, כי בני ישראל הם עד כדי כך באיחוד ויחוד (בא' וביר"ד), שאין צורך כלל לבאר זאת, זהו פשוט מעצמו.

אין זה רק מצב שכל בני ישראל הם "אחד", שמבטא חיבור נפרדים, אלא – "מלכתחילה אריבער"³¹ – "יחיד", לכתחילה דבר אחד.

וכאן ב"ויעקב הלך לדרכו" רואים את שני הקצוות הנ"ל: כל אחד מישראל צריך ללכת "לדרכו", לעשות את עבודתו הפרטית. וביחד עם זה הוא דבר אחד עם כל שאר בני ישראל, ובמילא עליו גם לעזור ליהודי שני בעבודתו הוא.

(26) ב"ר פ"ג, ח. פרש"י עה"פ.

(27) ראה לקו"ת שה"ש כה, א. ובכ"מ.

(28) ברכה לג, ה.

(29) ראה שיחות: ליל שמח"ת (לעיל ע' 000); ש"פ בראשית (לעיל ע' 000).

(30) קדושים יט, יח.

(31) ראה אגרות-קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"א ע' תריז. לקו"ש ח"א ע' 124. חכ"ז ע' 166. ועוד.

(23) ל' הכתוב – ויצא לב, ב. ראה אגרות-קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"א ע' קצד. מכתב כללי ר"ח מרחשון שנה זו (אגרות-קודש אדמו"ר מלך המשיח שליט"א חל"ה ע' יד) הערה ד"ה ויעקב הלך לדרכו. וש"נ. סה"מ בראשית ח"א ע' פו. וש"נ.

(24) מלאכי ג, ו. וראה וישלח לד, ז; יג. לה, כב; כו. ריגש מו, כו. ויחי מט, ב.

(25) בראשית א, ה.

ה. וע"ד הסיפור הידוע³² בנוגע לנשמות התועות (בת') – שמדובר לא רק אודות הליכה בדרך לקיים שליחותו, "ויעקב הלך לדרכו", אלא אודות הליכה בדרך התועה: פעם ה' גביר ובעל העגלה שלו. ופעם הגיעו ביום שישי אחר חצות היום לעיר. הגביר לבש בגד שבת והלך לבית הכנסת. בלכתו ברחוב ראה כיצד עגלה גדולה נשקעה בבון, והרי עליו לקיים "עזוב תעזוב עמו"³³, הוא ניגש לעזור, אך היות שלא ה' רגיל כלל למלאכה זו, הנה לא זו בלבד שכמעט לא הצליח לעזור מאומה, הרי הוא בעצמו ניזק מזה והתלכלך כו'. משא"כ הבעל עגלה ה' לבוש כדבעי, והלך למרחץ והגיע לבית הכנסת מוקדם וכו', כידוע הסיפור בפרטיות.

דהיינו שהגביר, שענינו ה' להיות גביר ולומד תורה, בגדי השבת שלו התלכלכו כו', עי"ז שעזר לעגלה; משא"כ הבעל עגלה, שענינו ה' להסיע אנשים או חפצים על העגלה, ה' לבוש בבגדי שבת כו'.

שזה לא ה' ענין של נשמות טועות, טעות (בט'), ח"ו, שהרי הגביר קיים ציווי בתורה, "עזוב תעזוב עמו", איך שרק יה' הביאור בזה; אבל רואים מזה כיצד יש לכל אחד מישראל את השליחות שלו, "עביד עבדתי" (ולכן יכולות להיות נשמות "תועות" (בת')).

וביחד עם זה, רואים מזה שמלמעלה ("מלכתחילה אריבער") עשו שדוקא הגביר יראה את העגלה בבון, ולכן יתלכלך, ולא שהבעל עגלה יראה זאת.

ומזה רואים ג"כ, שכל אחד מישראל צריך גם לעזור ליהודי שני בעבודתו שלו, כי כל בני ישראל הם דבר אחד – באחדות גמורה.

וכללות ענין האחדות נפעל ע"י התורה – כי התורה היא "תורה אחת"³⁴, ו"התורה ניתנה לעשות שלום (אפילו) בעולם"³⁵, והרי אמיתת ענין ה"שלום" הוא – כאשר הצד שכנגד מבטל את דעתו לגמרי, עד שנשארת רק דעה אחת בלבד. ועד"ז מובן בנוגע לאחדותם של ישראל – שכולם נעשים למציאות אחת.

ו. כאמור לעיל, בשבת זו ישנם כמה ענינים – זוהי שבת, ושבת פרשת נח, והשבת הבאה אחרי שבת בראשית, והבאה לפני הימים שלאחרי זה, ו' חשוון;

אך לכל לראש ובהקדמה בא הענין שזהו יום השבת.

כי יום השבת מדגיש במיוחד את ענין האחדות בין בני ישראל. ועד כדאיתא בירושלמי דמאי³⁶, שאפילו עם הארץ אינו משקר בשבת, והוא כתלמיד חכם, חסיד

(32) סה"ש תש"ד ע' 154-5.

ספמ"ז. ובכ"מ.

(33) משפטים כג, ה.

(35) רמב"ם סוף הל' חנוכה.

(34) ל' הכתוב – בא יב, מט. וראה תניא רפמ"ד.

(36) פ"ד ה"א.

מעיקרו³⁷. ועד שלכן יכולים לסמוך עליו בעניני אכילה ושתי' (כמדובר בהתוועדות דשבת שעברה³⁸).

ומכיון שבשבת מודגש במיוחד ענין אחדות ישראל, לכן אז הוא זמן המתאים ביותר לערוך התוועדות, כי ענינה של התוועדות הוא ג"כ לאחד את בני ישראל.

וכתורת אדמו"ר הזקן³⁹ שמה שיכולה לפעול התוועדות חסידית אין מלאך מיכאל השר הגדול⁴⁰ יכול לפעול, כי בעת התוועדות רואים כיצד בני ישראל עומדים באחדות גמורה. שזה גורם עוד יותר תענוג ונחת רוח למעלה ממה שמלאך מיכאל יכול לפעול. ועד שהאחדות נעלית יותר מכך שלמעלה אצל מלאכים אין קנאה ביניהם⁴¹. כי למעלה אצל מלאכים צריכים עכ"פ לשלול זאת, שזה מורה על שייכות לזה; משא"כ בעת התוועדות חסידית בני ישראל הם עד כדי כך באחדות שאין צורך כלל לשלול שאין קנאה ביניהם. הם דבר אחד ממש, שאצל אחד לבדו לא שייכת קנאה – מי יקנא במי?! ז. ובפרט ע"פ המבואר⁴² ששבת הוא למעלה מכל עניני העולם, עד ש"פרש חגיכם קאמר ולא פרש שבתכם"⁴³.

שמשום כך אין ביום השבת הדגשה כזו על הכנסת אורחים כביו"ט. הכנסת אורחים היא תמיד דבר גדול, אבל ביום השבת אין חיוב בזה לכאורה מצד היום עצמו – כי "פרש שבתכם" לא קאמר, משא"כ ביו"ט היום עצמו מחייב זאת⁴⁴ [ובפרט חג הסוכות – כמודגש בענין האושפיזין].

ויש לומר לכאורה, דמכיון שקדושת שבת "אהני ליה"⁴⁵ בכל עניני השבת, הם כולם באופן נעלה יותר, כולל גם הכנסת אורחים בשבת. דהיינו, כשם ששבת היא באין ערוך למעלה מימות החול, כך גם הכנסת אורחים בשבת היא באין ערוך למעלה מהכנסת אורחים בימות החול.

ח. ונוסף לזה אף ישנו העילוי בשבת, שאז העולמות מקבלים חיותם מבחי' מחשבה, כמבואר בכמה מקומות⁴⁶.

וכידוע העילוי דמחשבה לגבי דיבור⁴⁷, ששניהם הם לבושי הנפש⁴⁸, אבל מחשבה היא לבוש המיוחד והמחובר לנפש, משא"כ דיבור הוא לבוש הנפרד.

שרה. סידור (עם דא"ח) ר, ג-ד, רג, ג ואילך. ועוד.
 (44) רמב"ם הל' יו"ט פ"ו הי"ח. טושו"ע (ואדה"ז)
 או"ח סתקכ"ט ס"ב (סי"א).
 (45) זבחים צא, רע"א. וראה לקו"ש חט"ז ע' 481.
 ובכ"מ.
 (46) לקו"ש שבת שובה סו, ג. סה"מ תרס"ה ע' י.
 תש"ג ע' 38. ובכ"מ.
 (47) ראה סה"מ במדבר ח"ב ע' יב. וש"נ. ובכ"מ.
 (48) תניא פ"ד. ובכ"מ.

(37) ראה פרש"י ד"ה אלו חסידים – סוכה נג, א.
 (38) שיחת ש"פ בראשית (לעיל ע' 000).
 (39) אגרות קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"ג ע' תיג
 ואילך. שיחת אחש"פ תרצ"ה (סה"מ תשי"א ע' 243).
 (40) ל' הכתוב – דניאל יב, א.
 (41) שבת פט, רע"א.
 (42) ראה זח"ג צד, א ואילך.
 (43) מלאכי ב, ג. זח"ב פת, ב. וראה תו"א ר"פ חיי

ולכן מחשבה היא לעצמו, משא"כ בדיבור צריכים זולת, ואדרבה – כל ענין הדיבור הוא רק בשביל הזולת.

ולכן גם – דיבור יש לו הפסק. אי אפשר לדבר, פשוט מצד כח הדיבור, ללא הפסק. ואדרבה – צריך להיות הפסק בין דיבור לדיבור בכדי שהענינים המדוברים יעלו ויפעלו פעולתם על זה שאליו מדברים. וכדאיתא בנוגע לנתינת התורה מהקב"ה (בדיבור) למשה רבינו, הבחיר שבנבראים⁴⁹, שהפסיק בין ענין לענין בכדי "ליתן ריוח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה"⁵⁰.

משא"כ מחשבה אין לה הפסק. במחשבה רואים את ענין הנצחיות בעולם (שלא רואים בשום דבר אחר)! כי מחשבה אין לה הפסק, אדם חושב תמיד. זהו רק נפקא מינה – שלזה אין שמים לב – שלפעמים חושב אודות ענין מסויים ויודע שחושב אודותיו, ולפעמים חושב ובשעת מעשה אינו יודע אודות מה הוא חושב, זהו בהעלם, ובאמצע הוא תופס ("כאפ"ט ער זיך") אודות מה הוא חושב.

וכפי שרואים בפועל – ל"ע ("ניט פאַר קיין אידן געדאַכט") – שלפעמים עומד מישוהו בשמונה עשרה, שאז עליו להיות "כעבדא קמי מרי"⁵¹, שגם אז הוא חושב, ובאמצע הוא תופס ("גיט ער זיך אַ כאַפ"), אודות מה הוא חושב – אודות עובדין דחול! כפי שידע אינש בנפשי.

היפך מהנהגת ר' בנימין קלעצקער⁵²: כאשר ר' בנימין קלעצקער עשה את חשבונות עסקיו, פרצה החוצה מחשבתו שחשב בפנימיות, ש"אין עוד מלבדו"⁵³, והוא רשם זאת כסך-הכל; משא"כ כאן הוא להיפך: באמצע תפילת העמידה פורצת החוצה מחשבתו אודות עובדין דחול!

שמה מובן שמחשבה אין לה הפסק.

ועד שגם בשעת השינה הוא חושב, כל אדם חולם כאשר הוא ישן.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך, ואמר:] ישנם כאלו המדברים מתוך חלום, מדברים מתוך שינה⁵⁴ – אבל זה אינו כל אחד; אבל כל אחד חולם בעת השינה.

רק שינה נפקא מינה האם זוכר אח"כ את חלומו או לא, או שמלכתחילה בכלל אינו יודע שהוא חולם וכיו"ב. ע"ד כבמחשבה בהיותו ער, שישנו החילוק האם הוא יודע אודות מה הוא חושב או לא, כנ"ל.

(52) ראה גם שיחת ש"פ האוינו (לעיל ע' 000). וש"נ.

(53) ל' הכתוב – ואתחנן ד, לה.

(54) ראה גם שיחת ליל ג' דחוהמ"ס תשכ"א (שיחות

קודש (ברוקלין, תשפ"ב) ע' 21).

(49) פיה"מ להרמב"ם סנהדרין פ' חלק יסוד השביעי.

וראה לקו"ש ח"ט ע' 10. וש"נ.

(50) תו"כ ופרש"י ר"פ ויקרא.

(51) שבת י, א. זח"ג רכג, א. טושו"ע (ודאדה"ז)

או"ח סצ"ה ס"ג (ס"ד).

שזה (שמחשבה אין לה הפסק) נובע מכך שמחשבה היא לבוש המחובר והמיוחד לנפש, וכשם שחיות הנפש אין לה הפסק, זהו ענין תמידי – יכול רק להיות חילוק בגילוי החיות, האם הוא בגלוי או שהוא עומד בהתעלפות, אבל החיות תמיד ישנה – כך היא גם מחשבה, הלבוש המחובר והמיוחד לנפש.

ומזה מובן העילוי דיום השבת, כאשר כל העולמות, כולל עולם הזה הגשמי, עולים בבחי' מחשבה.

ט. ולכן ביום השבת הוא הזמן המתאים ביותר לערוך התוועדות. ובפרט ב"מקום שמגדלין בו תפילה" ו"מגדלין בו תורה"⁵⁵.

ובפרט בזמן שלאחר חצות, לפני תפילת מנחה, שאז במיוחד ישנו הענין ד"ואני תפילתי לך ה' עת רצון"⁵⁶, כמבואר בזהר⁵⁷ (הובא בכמה מאמרים⁵⁸), שאז סגורים הכ"ד בתי דינים, ואדרבה – מהפכים אותם.

ובמיוחד כאשר מקשרים את ההתוועדות עם השלושה עמודים שעליהם העולם עומד, תורה, עבודה וגמילות חסדים⁵⁹, כפי ששייך לקיים גמילות חסדים ביום השבת – ע"י אמירת מילה טובה ("אָ גוט וואָרט") לשני וכיו"ב, ע"י אמירת "לחיים" או "לחיים ולברכה" בסבר פנים יפות.

שלזה יש אף מעלה לגבי צדקה שאפשר לתת בימות החול, שאז צריכים לכל לראש לתת את הצדקה בפועל, בכדי לפעול את ה"החיית נפש העני"⁶⁰, ואח"כ צריכים לחשוב אודות סבר פנים יפות. משא"כ בשבת עצם הענין דגמילות חסדים הוא ע"י שמראים סבר פנים יפות ואומרים "לחיים", "לחיים ולברכה" וכיו"ב.

י. נוסף לזה, מיתוסף ששבת זו היא שבת פרשת נח.

וזה מוסיף את הענין דנח מלשון נייחא, "נייחא לעליונים ונייחא לתחתונים"⁶¹. שאת זה פעל נח – נחת רוח בעליונים ונחת רוח בתחתונים.

וזה קשור עם עבודת התשובה, שדוקא ע"י עבודת התשובה נפעל הענין של נחת רוח, "נייחא לעליונים ונייחא לתחתונים".

יא. הרי כל דבר רוצים לקשר עם הגאולה (ע"י משיח צדקנו). וכמו כן בפרשת נח ישנו ענין מיוחד הקשור עם הגאולה; בפרשת נח רואים כיצד ענין הגאולה כבר הי' לעולמים (שלזה אין שמים לב):

(55) ל' חז"ל – מגילה כז, א.

(59) אבות פ"א מ"ב.

(56) תהלים סט, יד.

(60) תנחומא משפטים טו.

(57) ח"ג קלו, ב. רצג, סע"א. (אד"ר) קכט, סע"א.

(61) ב"ר פ"ל, ה. וראה זח"א נח, ב. תו"א ריש

(58) ד"ה ואני תפילתי תרנ"ד (סה"מ תרנ"ד ע' רלו

פרשתנו (נח).

ואילך). תש"ד (סה"מ תש"ד ע' 163). ועוד.

מבואר בחסידות⁶², ובמיוחד במאמרי אדמו"ר מהר"ש⁶³ (וגם בלקו"ת לג' פרשיות⁶⁴), שבתית נח ה' מעין מצב העולם כפי שיהי' לעתיד לבוא. שם ה' בדוגמת "וגר זאב עם כבש גוי"⁶⁵ שיהי' לעתיד לבוא, כי בתיבה ה' "מכל החי" כולל גם חיות מזיקות והן לא הזיקו אחת לשני'.

ישנו הענין ד"אם הבנים שמחה"⁶⁶, בחי' בינה. והענין דסוכה, "ופרוס עלינו סוכת שלומך"⁶⁷, שזהו חיצוניות בינה. ואח"כ ישנה תיבת נח, הקשורה עם פנימיות בינה, שזה קשור עם פנימיות עתיק⁶⁸ וכו', בדוגמת הגילוי דלעתיד לבוא⁶⁹.

שגם סוכה קשורה עם פעולה בעולם, ועד לפעולה על אומות העולם, כידוע שבחג הסוכות היו מקריבים "שבעים פרים כנגד שבעים אומות"⁷⁰, שאילו אומות העולם היו יודעים מזה היו מגינים על בית המקדש⁷¹ – אבל כל זה הוא כמו הענין ד"וגר זאב עם כבש" בנמשל, כפי שזה קאי על אומות העולם (לא זאב וכבש כפשוטו), כמ"ש הרמב"ם⁷² ש"וגר זאב עם כבש" הוא משל על אומות העולם.

ועוד: גם כאשר הקריבו בחג הסוכות את ה"שבעים פרים כנגד שבעים אומות", אין בהכרח שזה פעל על כל האומות: בבית ראשון זה פעל על כל האומות, שלכן הביאו מס לשלמה⁷³; אבל בבית שני לא ה' כן. ובפרט בסוף זמן בית שני, שאז אדרבה – ישראל היו תחת ממשלת אומות העולם.

משא"כ בתיבת נח ה' מעין "וגר זאב עם כבש" כפשוטו, כפי שחסידות פוסקת⁷⁴ לפי דעת גדולי ישראל⁷⁵ ש(זה לא רק משל, אלא) כך יהי' לעתיד לבוא (גם) כפשוטו, וכפי שהרמב"ם ג"כ אינו שולל זאת באגרת תחיית המתים שלו⁷⁶.

ולפי זה נמצא שבתית נח ה' בדוגמת "וגר זאב עם כבש" כפשוטו, גם לפי הקא סלקא דעתך של הרמב"ם. כי לכל הדעות היו בתיבה כל מיני בעלי חיים מזיקים ואעפ"כ לא הזיקו זה לזה.

68 ראה סה"מ ה'ש"ת ריש ע' 50 ובהערה שם. ויש"נ. סה"מ בראשית ח"א ע' פג. ויש"נ.

69 ראה (נוסף למקומות שבהערות 62-64) פ"ח שער (ז) הק"ש פט"ו. לקו"ת שה"ש נ, ריש ע"ג. נא, ג.

70 סוכה נה, ב. במדב"ר פכ"א, כד. הובא בפרש"י פינחס כט, לה.

71 במדב"ר פ"א, ג.

72 הל' מלכים פ"ב ה"א.

73 ראה מלכים-א ה, א. וראה לקו"ת במדבר ד, רע"א.

74 ראה מקומות שבהערות 62-64. לקו"ש חט"ו ע' 417 ואילך ובהערה 51.

75 ראה ראב"ד ונ"כ בהל' מלכים שם.

76 פ"ו.

62 מאמרי אדה"ז אתהלך – לאזניא ע' נז. ועם הגהות – אוה"ת פרשתנו (כרך ג) תרסט, א ואילך.

63 המשך מים רבים תרל"ו פ"ב ע' פה). וכנה תרל"ז (קה"ת, תשע"ג) פצ"ה ע' קיב) ואילך.

64 פרשתנו סג, ד (נדרס באוה"ת שם תרכח, א). סה, א ואילך (אוה"ת שבהערה 62). וראה אוה"ת שם תרלג, ב ואילך.

65 ישע"י יא, ו.

66 תהלים קיג, ט. וראה זהר ח"א ריט, א. ח"ב פד, א. פה, ב. פרדס שער (כג) ערכי הכינויים מערכת אם הבנים. תניא פ"ג. לקו"ת צו יא, ג. שמע"צ פה, ד. ובארוכה – המובא ב"קובץ י"א ניסן – שנת הקי"ג" (קה"ת, תשע"ד) ע' 193 ואילך.

67 נוסח תפלת ערבית.

ואע"פ שכתוב⁷⁷ "קנים תעשה את התיבה", "מדורים מדורים לכל בהמה וחיה"⁷⁸, שהבדילו חי' אחת מהשני' – אבל החיות הרי היו בתיבה במשך שנה תמימה, י"ב חדשים ועוד י"א יום (כפי שמפרש רש"י⁷⁹), ואילו היו בכל תקפן במשך כל כך הרבה זמן, בודאי שהיו שוברות את הקנים, ומזיקות אחת לשני'. והיות שלא הי' כך, זה מראה שבתבה הי' מצב בלתי טבעי, בדוגמת "וגר זאב עם כבש" דלעתיד לבוא.

וזה שרש"י בפירושו על התורה (פשוטו של מקרא) אינו מבאר ל"בן חמש למקרא"⁸⁰ דבר פלא זה – הוא לפי שהבן חמש מבין זאת בעצמו ממה שרש"י כבר אמר לו⁸¹ שהבעלי-חיים שנכנסו לתיבה היו "אותן שדבקו במיניהם ולא השחיתו דרכם", ועד שכללות בואם וכניסתם לתיבה הי' באופן של נס – "מאליהם באו, וכל שהתיבה קולטתו הכניס בה". כלומר, שהחיות שנכנסו לתיבה היו מובחרות, ובמילא מובן מדוע לא הזיקו אחת לשני'.

ואע"פ שכן הי' המצב רק בתיבה, לא בעולם, משא"כ לעתיד לבוא יהי' כן בכל העולם – הרי גם קיום העולם הי' תלוי בזה שבתבה יהיו נח ואשתו ובניו וכו', ו"מכל החי", בכדי שאח"כ ייצאו מהתיבה לעולם, ויחזירו את ישוב העולם, ושבעולם יהיו חיות ובהמות וכו'.

ולכן היו בתיבה בפשטות מ"כל החי", כולל גם הרמשים והזוחלים הקטנים ביותר, עד גם כילבית, וקורי עכביש וכו', שעליהם אומרת הגמרא⁸² (ובהוספה במדרש⁸³) שגם בחיות אלו ישנה כוונה, כי "לא ברא הקב"ה דבר אחד בעולמו לבטלה", לא כפי שדוד חשב לכתחילה בנוגע לקורי עכביש⁸⁴.

ונמצא שבתבה הי' מצב של "וגר זאב עם כבש" (כפי שיהי' לעתיד לבוא) בנוגע לכל מיני חיות, שאח"כ יהיו בעולם ושם ימלאו את כוונת בריאתם.

וכך הי' המצב בתיבה לא רק במשך יום אחד, או כמה ימים, אלא במשך שנה שלמה, שבה עברו כל התקופות, כפי שאומר הפסוק⁸⁵ "זרע וקציר וקור וחום וקיץ וחורף", שכל אחד מהם הוא שני חדשים (כפי שמפרש רש"י).

כלומר, שכך הי' המצב בתיבה (שזה נוגע לכל העולם) בכל תקופות ומצבי השנה ללא שינוי.

(82) שבת עז, ב.

(83) ב"ר פ"ז, ז. וש"נ.

(84) ראה תיב"ע ותרגום ירושלמי תהלים נז, ג. וראה

מדרש תהלים (באבער) לד.

(85) פרשתנו ח, כב.

(77) פרשתנו ו, יד.

(78) פרש"י עה"פ.

(79) שם ח, יד.

(80) אבות פ"ה מכ"ב.

(81) שם ו, כב.

יב. מכיון שאומרים שהמצב ("וגר זאב עם כבש") כפי שיהי' לעתיד לבוא כבר הי' לעולמים בתיבת נח – זה נותן כח למהר עוד יותר שענין זה ייצא עתה בפועל בגאולה העתידה.

ובפרט שזה שכבר הי' לעולמים, זה הי' בעולם הזה הגשמי, ונוסף לזה – אף בעולם הזה הגשמי במצב ירוד. לא כפי שהי' העולם קודם חטא הידוע ע"י אדם הראשון, שאז כל העולמות עמדו בדרגא נעלית יותר, כמבואר בכתבי האריז"ל⁸⁶, אלא לאחר החטא כאשר היתה ירידה בכל העולמות. וכאשר נאמר שכבר הי' לעולמים בעולם כזה, בזמן נח, מובן שזה נותן כח שכן יהי' גם עכשיו בקרוב ממש.

וע"ד כפי שאיתא בתניא⁸⁷ שהגילויים דלעתיד לבוא, בימות המשיח ותחיית המתים, "כבר הי' לעולמים מעין זה בשעת מתן תורה". שהפירוש בפשטות במה שאומר זאת בתניא הוא, שמכיון ש"כבר הי' לעולמים מעין זה בשעת מתן תורה", זה עושה זאת קל יותר עכשיו לפעול את הענין⁸⁸.

וכדברי הגמרא⁸⁹, "דלא הוה חיי, דהוה חיי לא כל שכן", זה שפעם הי' כך ("דהוה") נותן כח שיהי' קל יותר שכן יהי' עוד פעם.

ועד"ז בנוגע לזה שהמצב ד"וגר זאב עם כבש" דלעתיד לבוא כבר הי' לעולמים בתיבת נח, שזה נותן כח שיהי' קל יותר שיהי' כן עכשיו.

ובפרט שתיבת נח היתה לפני מתן תורה, ועכשיו הוא כבר אחרי מתן תורה.

יג. ומזה ישנה הוראה לכאור"א מפרשת נח:

הענין המדובר בפרשת נח שבתיבה היו מכל מיני בעלי חיים והם לא הזיקו זה לזה, שזהו מעין המצב ד"וגר זאב עם כבש" שיהי' לעתיד לבוא –

צריך לתת כח לכל אחד מישראל, שיידע, שהגאולה העתידה אינה ענין שעבורו צריכים לבקוע שחקים ("שפאלטן הימלען"), כי רואים שכבר הי' לעולמים בתיבת נח, לפני מתן תורה, כשהעולם עמד במצב ירוד ביותר, הי' מבול וכו' – ועאכו"כ שיכול להיות כן עכשיו!

כלומר, שנוסף לזה שבהפטורה דפ' נח נאמר שכללות ענין הגלות הוא באופן ד"ברגע קטן עזובתיך", ומיד לאחר זה נפעל הענין ד"וברחמים גדולים אקבצך". ובחסד עולם רחמתיך אמר גואלך ה', והבטחה זו היא באופן של שבועה – "כי מי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ". וחסדי מאיתך לא ימוש וברית שלומי לא תמוט

88 ראה גם ד"ה ויהי ביום השמיני תשל"ב (סה"מ ויקרא ע' קט). שיחת ליל שמח"ת תשנ"ב (דברי משיח ח"א ס"ע 187).

89 סנהדרין צא, א.

86 ל"ת להאריז"ל פ' בראשית. ע"ח שער (ל) מיעוט הירח פ"ג. ועוד.
87 פל"ו (מו, א).

גוי"ז⁹⁰ (כמבואר בלקו"ת⁹¹ גודל העילוי שבתוכן הפסוק, וקשר הדברים עם הגילויים דלעתיד לבוא) – מדובר גם בפרשה עצמה אודות תיבת נח, ששם רואים שהמצב שיהי' לעתיד לבוא כבר הי' לעולמים בתיבת נח.

וזה נותן עוד יותר כח שהגאולה תבוא במהירות האפשרית, עכשיו.

ועי' מי נפעל הענין בתיבת נח – עי' איש אחד ויחיד, "איש צדיק תמים הי' בדורותיו"⁹²!

ועי' שהי' אצלו "בוא . . אל התיבה"⁹³ כפי שהקב"ה ציוה לו, ולא רק הוא לבדו "בא אל התיבה", אלא "ובאת אל התיבה אתה ובניך ואשתך ונשי בניך איתך"⁹⁴, וגם כל הבהמות וחיות מכל העולם כולו, הן מהבהמות הטהורות, ואפילו מ"הבהמה אשר לא טהורה"⁹⁵. ועי' העמיד את העולם מחדש כפשוטו!

ודבר ודאי הוא, שכל אחד, בעמדו לאחר מתן תורה, יכול לפעול זאת עי' "בוא אל התיבה", שנכנס לתיבות התורה והתפילה (כפי שמפרש הבעש"ט⁹⁶), ו"צהר תעשה לתיבה"⁹⁷ – עי' עבודת האדם (וכניסה לתיבות התורה והתפילה) הופכים מהצירוף הבלתי רצוי שב"צהר" ל"צהר", שזה מאיר, "אבן טובה המאירה להם" (כהפירוש ב"צהר"⁹⁸),

ועד – שלא רק שאלו הן אבנים טובות ומרגליות, המאירות לעצמן בפנים (בתיבה), אלא כהפירוש ב"צהר" – "חלון"⁹⁹, שזה מאיר ופועל גם בעולם, ולאידך, מכניסים את העולם גם אליו. כמו שחלון בפשטות מאיר עם האור שמבפנים גם את החוץ, וזה מכניס את מה שבחוץ פנימה; הן מלמעלה למטה, והן מלמטה למעלה.

ועד ש"ויפתח נח את חלון התיבה"⁹⁹ – שע"ז נעשה עוד יותר חיבור התיבה עם העולם, ועי' פועלים עוד יותר בעולם.

ובמכל שכן וקל וחומר שאפשר לפעול זאת עכשיו עי' תיבות התורה והתפילה – עבודת האדם.

יד. ועי'ז, כללות מעשינו ועבודתנו בזמן הגלות, ובמיוחד עי' כניסה בתיבות התורה והתפילה – ממחר יהודי עוד יותר את הגאולה העתידה, ופועל שינוי בכל העולם כולו, עד "וגר זאב עם כבש" כפשוטו, וגם פועל על אומות העולם (כמו בנמשל). כמובן בפשטות שבכך שנאמר ש"וגר זאב עם כבש" פירושו כפשוטו, אין חסידות שוללת את

95) שם ז, ב.

96) כש"ט (הוצאת קה"ת) הוספות סימן י (ע, ב).

וש"נ.

97) פרשתנו ו, טז.

98) סנהדרין קח, ב. ב"ר פל"א, יא. פרש"י עה"פ.

99) פרשתנו ח, ו.

90) ישע"י נד, ד"י.

91) תצא מ, א ואילך.

92) ריש פרשתנו (ו, ט).

93) שם ז, א.

94) שם ו, ח.

הפירוש שזה קאי על אומות העולם, אלא חסידות מוסיפה בזה שפירושו גם כפשוטו, ובכלל מאתיים מנה¹⁰⁰.

ו"טועמי' חיים זכו"¹⁰¹ – כבר עכשיו ישנו מעין זה בהפעולה על אומות העולם בכל העולם, ש"והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך"¹⁰².

אבל צריכים שיהי' הענין בשלימותו ובפועל, שזהו – בגאולה האמיתית והשלימה, שאז תהי' שלימות הפעולה על אומות העולם, ועל חיות הארץ כפשוטם, ש"וגר זאב עם כבש" גם כפשוטו.

ויהי' "ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים"¹⁰³, שאת זה מקשרים במאמרים עם כך שלעתיד לבוא יהי' "וגר זאב עם כבש".

וזהו גם הקשר עם הפצת המעיינות חוצה שמביא "קאתי מר" דא מלכא משיחא"¹⁰⁴. ושזה יהי' "נא"ו" ממש, גם בלשון המובן לאומות העולם, ובמהרה בימינו ממש – בלשון הקודש, הלשון שבו נברא העולם¹⁰⁵.

ומהדיבור בזה זה יבוא בפועל, שבקרב ממש יצאו בני ישראל מהגלות, ומשיח צדקנו יוליך את בני ישראל לארץ הקודש, "ארץ אשר . . . תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה"¹⁰⁶, ושם גופא – לירושלים עיר הקודש, ושם גופא – לבית המקדש השלישי, "מקדש"¹⁰⁷ אדני-כוננו ידיך¹⁰⁸, ובשמחה ובטוב לבב.

— שיחה ב' —

טו. נוסף לענינים הנ"ל בשבת זו, שבת זו היא גם ששה בחשון (בקביעות שנה זו).

הענין המיוחד בששה בחשון:

בנוגע לז' חשון איתא הדין¹⁰⁹ (כפי שכבר דובר¹¹⁰ בקשר עם עריכת אסיפות בתחילת חודש חשון), שבארץ ישראל מתחילים לשאול גשמים "מליל ז' במרחשון, לפי שהיא ארץ הרים וצריכה לגשמים מיד אחר החג, והי' ראוי לשאול בה מיד אחר החג אלא

(108) בהנחה אחרת מובא ענין זה לקמן סוסכ"ב. ושם ניתוסף: וזוכים לקיום היעוד עתידה ירושלים שתתפשט בכל ארץ ישראל, ועתידה ארץ ישראל שתתפשט בכל הארצות (ראה ספרי דברים בתחלתו. פס"ר פ' שבת ור"ח. יל"ש ישע"י רמז תקג. לקו"ת מסעי פט, ב).

(109) תענית י, א (במשנה). רמב"ם הל' תפלה פ"ב הט"ז. שו"ע (ודאדה"ז) או"ח ר"ס קיז.

(110) שיחת ש"פ בראשית (לעיל ע' 000). מכתב ר"ח מרחשון שנה זו (אגרות קודש אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ח"ה"ע י"ב ואילך).

(100) ב"ק עד, א.
(101) נוסח תפלת מוסף דשבת. וראה פ"ח שער (יח) השבת רפ"ג. לקו"ש ח"ב ע' 475. חט"ו ע' 282. ח"כ ע' 173.
(102) ישע"י מט, כג.
(103) שם יא, ט.
(104) אגה"ק הירועה דהבעש"ט – נדפסה בכש"ט (הוצאת קה"ת) בתחילתו.
(105) תנחומא פרשתנו יט. ב"ר פי"ח, ד. פל"א, ח.
(106) עקב יא, יב.
(107) בשלח טו, יז ובפרש"י.

שאיחרו השאלה ט"ו ימים אחר החג כדי שיגיע האחרון שבישראל שעלה לרגל לביתו לנהר פרת שהוא מקום ישוב היותר רחוק מירושלים ולא יעצרנו הגשם¹¹¹.

כלומר, מכיון שירידת הגשמים קשורה לא רק עם כלל ישראל, אלא גם עם כל יחיד שבישראל, הנה אפילו אם יהודי אחד נמצא עדיין בדרך, צריכים להבטיח ("באווארענען") שלא יירד גשם שיכול להפריע לו בהליכתו.

וע"ד כפי שמספרת הגמרא¹¹² בנוגע לר' חנינא בן דוסא, ש"הוה קא אזיל באורחא, אתא מטרא, אמר לפניו ריבונו של עולם כל העולם כולו בנחת וחנינא בצער, פסק מטרא".

וכמו כן בנדון דידן: מכיון שבז' בחשון יכול להיות עוד יהודי שנמצא בדרך, לכן מתחילים לשאול גשמים רק מליל ז' חשון.

ומזה ששאלת גשמים מתחילה "מליל ז' במרחשון" מובן שהאחרון שבישראל שעלה לרגל הגיע לביתו ב' חשון. כי אם האחרון שבישראל הגיע לביתו ב' חשון, הרי ייצא שגשמים יתחילו לרדת ביום זה (ז' חשון) כשהוא נמצא עדיין בדרך, כי שאלת הגשמים היא בליל ז', והרי שאלת הגשמים מברכים בברכה וחותרים בברכה, וידוע מה דאיתא בתניא¹¹³ שכאשר מברכים ברכה, דבר ודאי הוא שתקויים מיד הבקשה – ונמצא, שמכיון שמבקשים גשמים בליל ז', הנה מחר בבוקר, כאשר היהודי נמצא בדרך, כבר יירד גשם. ואם האחרון שבישראל נמצא עדיין בדרך בז' חשון, מונעים אותו בהליכה ע"י שאלת הגשמים,

ולומר שהוא נמצא עדיין בדרך בליל ז' בחשון, אי אפשר, כי יהודי נמצא בהליכה בדרך ביום ולא בלילה, כמ"ש¹¹⁴ "הבוקר אור והאנשים שולחו" –

הנה מזה מוכח שהאחרון שבישראל הגיע לביתו ב' חשון. ואח"כ בליל ז' בחשון מתחילים לשאול גשמים (כי אז גם האחרון שבישראל הגיע לביתו).

טז. ומזה מובן שסיום וגמר העלי' לרגל (כשהאחרון שבישראל הגיע לביתו לאחר העלי') הוא ב' חשון. וכפי שמפרשים¹¹⁵ שעד שחזרו לביתם (האחרון שבישראל) לאחר העלי' לרגל "הי' דומה להם כאילו הם עדיין בארץ ישראל עסוקים בעניני הרגל". ונמצא שסיום העיסוקים בעניני הרגל הוא ב' חשון, ואח"כ בז' בחשון מתחילה תקופה שני', של העבודה דכל השנה.

(114) מקץ מד, ג. פסחים ב, א.

(115) ש"ך חו"מ סמ"ג סקמ"ז.

(111) ל' אדה"ז בשו"ע שם.

(112) תענית כד, ב.

(113) אגה"ת פ"א (ק, א).

ובדוגמת ה"יום תבר מגל", "יום שפסקו מלכרות עצים למערכה"¹¹⁶ בבית המקדש, ואז עשו שמחה לגמרה של תקופה זו, בדוגמת שמחת תורה, ש"שמחין ועושין בו סעודת משה לגמרה של תורה"¹¹⁷.

ואח"כ ביום שלאחר "יום תבר מגל", בבוקר, מתחיל סדר חדש בהקרבת עצים למערכה. כי "ביום צוותו"¹¹⁸, הקרבת הקרבנות היא דוקא ביום, לא בלילה¹¹⁹, שזה כולל גם את ההכנות לזה, הכנת עצי המערכה.

יז. ומזה תובן ההוראה לכאור"א מו' חשון:

כאשר מגיע ו' חשון, שאז הוא סיום וגמר ההתעסקות בעניני הרגל, כפי שהתבטא בזמן הבית, שהאחרון שבישראל הגיע לביתו בחזרה מעלי' לרגל – על כל אחד מישראל להתבונן בזה, ו"במקום שמחשבתו של אדם שם הוא נמצא" (כתורת הבעש"ט¹²⁰), ובמילא כל אחד מישראל הוא כאילו מסיים וגומר אז את עניני הרגל¹²¹.

ועוד – כן גם הי' במעשה בפועל, ששליח מצוה (זה שעלה לרגל) הגיע אז לביתו. אמנם בדרך חזרה מעלייתו לרגל, אבל זהו הגמר וסיום דעניני הרגל (ועד אז הי' דומה להם כאילו הם עדיין בארץ ישראל עסוקים בעניני הרגל), שלכן הגדר דשלוחי מצוה הוא הן "בהליכתן" והן "בחזירתן"¹²². ומכיון שהאחרון שבישראל הוא שליח מצוה, זה מקשר עוד יותר את הענין עם כל בני ישראל.

וההוראה מזה בפועל היא בפשטות:

בעמדנו בו' חשון, צריכים עוד יותר לחזק ולאשר את כל ההחלטות הטובות שקיבלנו במשך חודש תשרי, כי ו' חשון הוא הסיום וגמר של התעסקות בעניני הרגל, והכל הולך אחר שורה אחרונה ואחר החיתום¹²³ [ובזה נכלל גם מעלת ה"חותם" – כמבואר בכמה מקומות¹²⁴ ש"חותם" ענינו להבטיח ולוודא שלא יגע בו זר כו'], וסיום הענין הוא ה"מאסף לכל המחנות"¹²⁵ – אז נשלם כל מה שהי' קודם, ואם הי' חסר משהו יכולים אז עדיין למלא זאת, ועד להשלים זאת, כהפירוש בפשטות ב"מאסף לכל המחנות".

עדיין בדרך, קשורים הם עם הענין דעלי' לרגל (לא רק מצד מחשבתם, כתורת הבעש"ט שבמקום שמחשבתו של אדם שם הוא נמצא, אלא גם) ע"י ענין של מעשה בפועל – הליכה כפשוטה.

(122) פסחים ח, ב.

(123) ברכות יב, א.

(124) ראה ד"ה ויאמר גו' מחר חודש שנה זו (לעיל ע' 000), ובהנסמן שם הערה 26.
(125) בהעלותך י, כה.

(116) תענית לא, א. ב"ב קכא, ב.

(117) רמ"א אר"ח סתרס"ט ס"א. וראה שיחת אור לט"ו באב תשמ"ב (בדברי משיח ח"ה).

(118) צו ז, לח.

(119) זבחים צח, סע"א.

(120) כש"ט (הוצאת קה"ת) הוספות סל"ח (עט, ב).

רש"י.

(121) בהנחה אחרת: כי כל זמן שעולי רגלים נמצאים

בו' חשון צריכים להתבונן בכל רגע ורגע מחודש תשרי, האם ניצלו את הזמן כדבעי ובשלימות, כי כל רגע שנותנים ליהודי בודאי עליו למלאות בעשיית מעשים טובים בלימוד התורה וקיום המצוות.

ואע"פ שבני ישראל בודאי עשו עבודתם בשלימות במשך חודש תשרי – הרי כאשר עובר זמן ובאים לדרגא נעלית יותר, מיתוספים ענינים חדשים בעבודה שאליהם שייכים. ע"ד הידוע שתחנון אומרים דוקא לאחר תפילת העמידה¹²⁶, כמדובר כמה פעמים¹²⁷.

ונוסף לזה, ו' חשון הוא גם ערב ז' חשון, ערב התקופה החדשה שאלי' כל יהודי נכנס, בבואו מחודש תשרי – "ויעקב הלך לדרכו",

ובמילא, בו' חשון צריכים גם לחזק את ההחלטות הטובות שעשו בקשר עם העבודה במשך כל השנה, כאו"א במקומו ועבודתו הפרטית.

ית. ובכללות – העבודה במבצעים,

החל – מכיון שבאים עכשיו משמחת תורה – מהמבצע שכל אחד מישראל יקבל אות באחד מספרי התורה הכלליים,

וגם – מבצע תורה כפשוטה, שיוסיפו בפשטות בלימוד התורה, בכמות ובאיכות, נגלה וחסידות, וגם לפעול כן אצל הזולת, ש"ושננתם לבניך – אלו התלמידים"¹²⁸, וכפסק דין אדמו"ר הזקן בהלכות תלמוד תורה¹²⁹: "מצות עשה של תורה על כל חכם וחכם מישראל ללמד את כל התלמידים אע"פ שאינן יוצאי ירכו",

ובאופן דאהבת ישראל, שאת זה פועלים ע"י ענין החינוך, חינוך עצמו וחינוך הזולת, ומזה נמשך אח"כ במעשה בפועל – שתלמוד גדול שמביא לידי מעשה¹²⁹ – בתפילין, שהוקשה¹³⁰ כל התורה (היינו כל המצוות¹³¹) לתפילין, מזוזה, צדקה, בית מלא ספרים – יבנה וחכמי,

וכן המבצעים השייכים לנשי ובנות ישראל – כשרות האכילה ושתי', טהרת המשפחה, והדלקת נרות שבת קודש ויו"ט.

שע"י הדלקת נרות שבת קודש ויו"ט מאירים בפשטות את הסביבה. דאע"פ ש"החושך יכסה ארץ וערפל לאומים"¹³², מאירים את העולם בנרות שבת קודש ויו"ט, שמעט אור דוחה הרבה חושך¹³³, ועאכו"כ הרבה אור, ועאכו"כ כאשר הרבה נשים ובנות בישראל

(130) קידושין לה, א.

(131) ראה לקו"ש ח"ט ע' 79 הערה 3.

(132) ישע"י ס, ב.

(133) תניא פ"ב (יז, א). חובת הלבבות שער יחוד

המעשה פ"ה.

(126) תו"א ויקהל (הוספות) קיג, ד. ועוד.

(127) ראה שיחת ש"פ האזינו (לעיל ע' 000). ובכ"מ.

(128) ואתחנן ו, ז ובספרי ופרש"י עה"פ.

(129) קידושין מ, ב. ב"ק יז, א.

מדליקות נרות שבת קודש ויו"ט¹³⁴. עד שלא רק שמאירים את החושך, אלא שמהפכים את החושך לאור.

וכענין הדלקת נרות כפשוטו: לוקחים נר גשמי ופתילה גשמית, ומדליקים אותו, ועי"ז נהפך החומר הגשמי (של הנר ופתילה) לאש ואור ע"י כליון החומר, עד שזה מאיר באופן ד"בהעלותך את הנרות"¹³⁵, "עולה מאלי"¹³⁶, כפי שהי' בבית המקדש.

שהנרות בבית המקדש קשורים עם נר שבת, כדאיתא בילקוט שמעוני¹³⁷ "אם שמרתם נרות של שבת אני מראה לכם נרות של ציון".

ובדיוק כפי שזהו בהדלקת נרות שבת, כן הוא גם בכל שאר המצוות, כמ"ש¹³⁸ "נר מצוה ותורה אור".

ועד שזוכים לקיום היעוד "קץ שם לחושך"¹³⁹ ו"לילה כיום יאיר"¹⁴⁰.

יט. נוסף להנ"ל, שהשבת היא ו' חשון, זהו גם ערב ז' חשון, שבלי ל' ז' חשון מתחילים שאלת גשמים (אמירת "ותן טל ומטר") בארץ ישראל (כנ"ל).

שבזה יש עילוי נעלה ביותר, וחידוש לגבי תפילת גשם בשמיני עצרת:

הענין דירידת הגשמים הוא ברכה נעלית ביותר, "ונתתי גשמיכם בעתם"¹⁴¹, כפי שזהו בפשטות, ובפרט כפי שכותב הרמב"ן¹⁴² ש"ונתתי גשמיכם בעתם" כולל בתוכו את כל הברכות.

וידוע גם שבירידת גשמים ישנו העילוי ש"למטר השמים תשתה מים"¹⁴³, שהקב"ה קבע כך בכדי ש"יהיו הכל תולין עיניהם כלפי מעלה"¹⁴⁴.

שזהו החילוק בין ארץ ישראל לארץ מצרים: בארץ ישראל "למטר השמים תשתה מים", ובמילא שם "הכל תולין עיניהם כלפי מעלה", שם אלקות יותר בגלוי, כמ"ש "ארץ אשר . . . תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה"; משא"כ במצרים לא יורד גשם, אלא הצמיחה שם באה מנהר נילוס, "והשקית ברגלך גו"¹⁴⁵, לא מן השמים.

ומכיון שגשמים היא ברכה כל כך נעלית יותר, לכן עושים מתפילת גשם בשמיני עצרת "רעש" שלם ("א גאנצן שטורעם און טומל"):

(139) איוב כח, ג. וראה ב"ר פפ"ט, א. אוה"ת מקץ שלט, ב. וראה גם אוה"ת שם (כרך ה) תתקעה, א. ד"ה קץ שם לחושך תשכ"ד (סה"מ אב"א לול ע' טו ואילך).
(140) תהלים קלט, יב.
(141) בחוקותי כו, ד.
(142) עה"פ.
(143) עקב יא, יא.
(144) ב"ר פי"ג, ט.
(145) עקב שם, ל ובפרש"י שם.

(134) בהנחה אחרת מובא ענין זה לקמן בנוגע לקיום כל המצוות. ושם: שעל ידם מאירים את חשכת העולם וחשכת הגלות, כי אפילו מעט אור דוחה הרבה מן החושך, ועאכו"כ הרבה אור – ריבוי עניני תורה ומצוות שנעשו ע"י ריבוי בני ישראל.
(135) בהעלותך ט, ב.
(136) שבת כא, א. פרש"י עה"פ.
(137) ר"פ בהעלותך.
(138) משלי ו, כג.

בחרים חזן שאין כמותו שיוביל את התפילה, ולובש בגד מיוחד¹⁴⁶, והתפילה נאמרת (לפי מנהג ישראל) באופן מיוחד (עם ניגונים מיוחדים);

ואומרים פיוטים מיוחדים, שבזה רואים דבר חידוש ופלא:

ידוע שאדמו"ר הזקן לא הכניס בנוסח התפילה בסידורו בתפילת העמידה דשבת וי"ט ושלש רגלים שום הפסק בתוך התפילה. אבל כשמגיע לתפילת גשם בתפילת העמידה של מוסף דשמיני עצרת (ותפילת טל בפסח), הכניס אדמו"ר הזקן פיוטים, וריבוי פיוטים בתפילה. ודוקא בין הג' ראשונות, ששם צריכה להיות עוד יותר הזהירות מהפסק, ואסור אפילו לבקש צרכיו שם (אלא בברכות שלאחרי זה)¹⁴⁷ – אעפ"כ הכניס אדמו"ר הזקן את הפיוטים בתוך ג' ראשונות.

ומזה רואים את גודל הענין של תפילת גשם בשמיני עצרת.

ונוסף לזה עושים בזה הכרזה¹⁴⁸, ועם אמירת "אמן" ג' פעמים, עם "רעש" שלם ("מיט אַ גאַנצן שטורעם און טומל").

ועפ"ז (שתפילת גשם היא ענין נעלה ביותר), מובן מדוע אומרים זאת דוקא בתפילת שמיני עצרת – כי שמיני עצרת הוא יום נעלה ביותר: הוא "יום אחד", ומקריבים אז "פר אחד איל אחד"¹⁴⁹, כמבואר בכמה מקומות¹⁵⁰ שאז "ישראל ומלכא בלחודיה". ושמיני עצרת הוא מלשון "שומן" (כפי שמפרש המגיד¹⁵¹, הובא בכמה מאמרים¹⁵²) ותמצית ("עסעניץ")¹⁵³, זהו שמן ומושבב ("פעט און אָנגעזעטיקט") בכל הענינים וכו'.

אבל כשמגיע ז' חשון רואים, שביום חול (כפי שזהו בקביעות שנה זו), כשעוסקים בעובדין דחול, נמצאים ב"שדה", ולא יוצאים מה"שדה", ובתפילה רגילה של ימות החול – אומרים "ותן טל ומטר לברכה" (תיבות אחדות בלבד), וזה מביא ירידת הגשמים!

כ. ומזה מובן החידוש הגדול ביותר בז' חשון: את מה שבתפילת גשם זקוקים עבורו ל"שטורעם" שלם עם תפילה מיוחדת וכו', ושזה יהי' דוקא בשמיני עצרת – פועלים בז' חשון ע"י אמירת "ותן טל ומטר" ביום חול פשוט בתפילה רגילה!

ואע"פ שהטעם בפשטות לזה הוא, כי בשמיני עצרת כבר היתה תפילת גשם – הרי בשמיני עצרת אין מבקשים עדיין שירדו גשמים בפועל ממש (כאמור לעיל ש"איחרו

אוה"ת דרושים לשמע"צ (כרך ה) ע' ב'קמט. שם ע' ב'קנג. סה"מ תרפ"ז ע' לו. שם ע' נא.

151) לקו"א (הוצאת קה"ת) סר"ס (סח, סע"ב).
או"ת צה, ב (בהוצאת קה"ת, תש"מ ואילך – שס"ה).
152) אוה"ת דרושים לשמע"צ ע' א'תתיו. המשך
תעריב ח"א ע' תלה. סה"מ תרצ"ו ריש ע' 41. וש"נ.
וראה לקו"ש ח"ז ס"ע 337. וש"נ. סה"מ סוכות –
שמח"ת ריש ע' תכו. וש"נ.

153) אוה"ת בלק ע' תתקכו.

146) להעיר מר"ד בעת סעודת יום ב' דר"ה תשכ"ז (המלך במסיבו ח"א ס"ע קטו).

147) רמב"ם הל' תפלה פ"א ה"ד. טושור"ע (ודאדה"ז) אור"ח סק"ב.

148) בהנחה אחרת: זקוקים ל. [הכרזה בציבור (ד"אסור להזכיר הגשם עד שיכריזו בציבור" (שו"ע אדא"ז אור"ח סק"ד ס"א)).

149) פינחס כט, לו.

150) ראה זהר ח"ג לב, א. ח"א סד, א"ב, רח, ב.

השאלה ט"ו ימים אחר החג כו"), וירידת הגשמים בפועל באה דוקא ע"י גמר הענין, ע"י אמירת "ותן טל ומטר" בז' חשוון (כאשר מתחילים לרדת גשמים בפועל).

והמעשה בפועל אינו ענין טפל, אלא אדרבה – הוא העיקר, "המעשה הוא העיקר"¹⁵⁴. וכמבואר בתניא¹⁵⁵ שמישהו יכול לכוון את כל הכוונות, אבל אם חסר המעשה בפועל, אין לו מאומה; משא"כ אם יש לו את המעשה בפועל, אפילו אם חסרות אצלו כוונות מסויימות, יש לו את העיקר.

וכפי שראים בכמה ענינים שגמר הענין, ה"מכה בפטיש", הוא ענין גדול. כפי שהדין הוא¹⁵⁶ ש"כל מידי דאית בי' גמר מלאכה חייב משום מכה בפטיש", אע"פ שכל הכלי כבר מוכן. כי דוקא ה"מכה בפטיש" גומר את הענין.

וכפי שהי' גם אצל הקב"ה בבריאת העולם: בששת ימי בראשית ברא הקב"ה נבראים, ואח"כ בערב שבת בין השמשות ברא "חצאי" נבראים. גמר הבריאה הי' דוקא ע"י ה"מכה בפטיש" של הקב"ה¹⁵⁷ – "ויכל אלקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה"¹⁵⁸, כי הקב"ה "היודע עתיו ורגעיו, נכנס בו כחוט השערה ונראה כאילו כלה בו ביום" (כפי שמפרש רש"י¹⁵⁹), שה"חוט השערה" הוא ביום הששי וגם ביום השביעי (מכיון שזה רק "חוט השערה").

כא. מזה צריכה להיות הוראה לכא"א בעבודתו.

והוראה לכל בני ישראל, גם לבני ישראל הנמצאים בחוץ לארץ (אע"פ שהם מתחילים לומר "ותן טל ומטר" שישים יום אחר התקופה) – כידוע פתגם הצ"צ¹⁶⁰ שכל אחד מישראל צריך לעשות ארץ ישראל במקומו הוא.

שהצ"צ אומר זאת בפירוש, אבל אדמו"ר הזקן כבר מרמז לזה בתו"א¹⁶¹: "שלושה נקראו ארץ, כנסת ישראל ותורה שבע"פ ומצוות, וכולן נרמזין במקרא אחד¹⁶², ארץ ארץ ארץ שמעי דבר ה'" – ומבאר שישנו הענין ד"ארץ" בעבודת ישראל, הענין ד"למה נקרא שמה ארץ שרצתה לעשות רצון קונה"¹⁶³.

שהענין ד"רצתה לעשות רצון קונה" ישנו אצל כל אחד מישראל, כי זוהי אמיתות מציאותו. וכפי שפוסק הרמב"ם¹⁶⁴ שכל אחד מישראל רוצה באמת לקיים רצון ה', ואין

(160) ראה אגרות-קודש אדמו"ר מהור"צ ח"א ע' תפה ואילך. לקר"ש ח"ב ס"ע 621. ח"י ע' 3. וראה בארוכה שיחת ש"פ פינחס תנש"א (דברי משיח ח"ד ע' 265 ואילך).
(161) בראשית א, ג.
(162) ירמ' כב, כט.
(163) ב"ר פ"ה, ח.
(164) הל' גירושין פ"ב ה"כ.

(154) אבות פ"א מ"ז.
(155) רפ"ח.
(156) שבת עה, ב. שו"ע אדה"ז אר"ח ס"ב ס"ה.
(157) ראה בכ"ז שיחת ש"פ בראשית תשכ"ח (לקו"ש ח"ה ס"ע 31 ואילך).
(158) בראשית ב, ב.
(159) עה"פ.

נפקא מינה מה הוא אומר ומה הוא צועק ואיך הוא מתנהג בפועל – כי אמיתות מציאותו היא "ארץ ישראל", שרצתה לעשות רצון קונה.

ונמצא, שאצל כל אחד מישראל ישנו הענין ד"ארץ ישראל" בעבודה רוחנית שלו. ובמילא גם לו בעבודתו יש שייכות לזה שבז' חשון מתחילים לבקש גשמים בארץ ישראל.

כב. ההוראה מזה:

בעמדנו בשבת הנכנסת מיד לז' חשון, ובידענו את העילוי הנ"ל דז' חשון, שאז פועל יהודי, ע"י תפילתו הרגילה ביום חול פשוט, ירדת הגשמים, שהיא ברכה והמשכה נעלית ביותר –

זה צריך לתת עוד יותר חיזוק ועידוד לכאן"א לעשות את עבודתו במשך השנה, שעבודת השנה מתחילה בעיקר מז' חשון (כאשר מתחילה תקופת הרגל החדשה).

ומכיון שעומדים בשבת זו לפני ז' חשון, צריכות להיות כבר עכשיו החלטות טובות בזה, וגם מעשה בפועל (כמה שזה שייך ביום השבת), בנוסף למה שיהי' באסיפות בז' חשון עצמו.

ובפשטות:

החלטות טובות לקיים בפועל הוספה בלימוד התורה וקיום המצוות, ובמיוחד במצות הצדקה [כדאיאת באגרת הקודש¹⁶⁵ "עיקר עבודת ה' בעתים הללו בעקבות משיחא היא עבודת הצדקה"] – כולל גם הענין דתמכין דאורייתא – שאלו שיכולים יחזקו בממון מוסד תורה או מוסד שמפיק תורה.

ואת ההוראה מזה לוקחים, כאמור, מהלימוד מז' חשון. וכתורת הבעש"ט שמכל דבר שיהודי רואה או שומע, הוא יכול להפיק הוראה בעבודתו, ומכיון שהוא יכול – הוא צריך להפיק מזה הוראה בעבודתו, ומכיון שהוא צריך – בודאי ניתנו לו כחות לזה, כי "איני מבקש... אלא לפי כחן"¹⁶⁶,

וההוראה בעבודה צריכה להיות עוד יותר מאשר לפי הכחות שניתנים לו, כי מי שיש לו מנה רוצה מאתיים כו¹⁶⁷, שכן הוא גם מצד טבע הגוף שלו.

וההוראה ונתינת כח על זה ישנה עוד יותר בשנה זו, כאשר ז' חשון בא מיד אחרי שבת, שמשבת, ש"מיני' מתברכין כולי יומי", נכנסים מיד לז' חשון, ובמילא יש בזה את כל המעלות שיש בשבת. ובפרט בזמן ד"רעוא דרעיון¹⁶⁸ בשבת.

(167) ראה קה"ר פ"א, יג. פ"ג, י. רמב"ן ובחיי חיי שרה כה, ח. ועוד.
(168) ראה זח"ב פח, סע"ב.

(165) ס"ט (קיד, א).
(166) תנחומא נשא יא. במדב"ר פי"ב, ג.

– ובנוגע לחיטוט בזקן ("פֶּאָרקן זיך מיטן באָרד") בשבת, ולגעת בשיער, ולתלוש שיער בשבת – אסור לעשות זאת. כידוע הזהירות המיוחדת בזה מרבי עקיבא איגר¹⁶⁹. ובמעשה בפועל הוא אינו עושה זאת, ובפרט בפרהסיא – כי הוא יודע מ"ש בשולחן ערוך¹⁷⁰.

ועי"ז שמבטלים את ה"מפני חטאינו", מתבטל בדרך ממילא המסובב, ה"גלינו מארצנו"¹⁷¹,

ו"מצוה"¹⁷² גוררת מצוה¹⁷³, עד שמקיימים את כל התורה וכל המצוות ובשמחה ובטוב לבב.

ועי" כללות מעשינו ועבודתנו בזמן הגלות ממהרים עוד יותר את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

ובפרט שעומדים בחודש חשון, ואיתא בילקוט שמעוני¹⁷⁴ שבחודש זה תהי' חנוכת בית המקדש השלישי.

שזה יהי' בחודש זה גופא – בתחילת החודש, "בשעתא חדא וברגעא חדא"¹⁷⁵, יפה שעה אחת קודם, ועד יפה רגע אחד קודם,

במהרה בימינו ממש, בגאולה האמיתית והשלימה, ע"י משיח צדקנו.

כג. מאמר (כעין שיחה) ד"ה זאת אות הברית (נדפס לעיל).

– שיחה ג' –

כד. כרגיל ללמוד פסוק בפרשת השבוע עם פירוש רש"י, ובפרט פירוש רש"י שעליו מפרשי רש"י הידועים אינם מתעכבים, ועד"ז המלמדים (הידועים לי) שלומדים עם ילדים, אינם שמים לב לזה; אבל כאשר מתבוננים, רואים שהפירוש מלא קושיות כרימון.

ועד"ז בפרשתנו, נתעכב על קאפיטל ז' פסוק י"ב: "ויהי הגשם על הארץ ארבעים יום וארבעים לילה". רש"י מעתיק מהפסוק את התיבות "ויהי הגשם על הארץ" ומפרש: "ולהלן"¹⁷⁶ הוא אומר ויהי המבול, אלא כשהורידן הורידן ברחמים, אם יחזרו יהיו גשמי

"מפני חטאינו גלינו מארצנו"), והן ע"י הוספה בקיום המצוות באופן ד"מצוה גוררת מצוה" – מבטלים את כללות ענין הגלות, וזוכים לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

(174) מלכים – רמז קפד.

(175) ראה זח"א קט, א"ב.

(176) פרשתנו שם, יז.

(169) ראה ס' "הדרת פנים זקן" ס"ע רכג"ד. וש"נ.

(170) או"ח ר"ס שמ. שו"ע אדה"ז שם.

(171) נוסח תפלת מוסף דיו"ט.

(172) אבות פ"ד מ"ב.

(173) בהנחה אחרת: ועי"ז שבני ישראל מוסיפים

בכללות עבודתם בעניני התורה ומצוות – הן ע"י

ביטול הענין ד"חטאינו" (שזוהי סיבת הגלות –

יומן א' התמימים – תשמ"ג

את י"ב הפסוקים, ושרו "ווי וואָנט משיח נאָו", והורה להגביר.

אח"כ דיבר שיחה בת ג' חלקים, ואמר שחילקו דפים שנמצאים על הסטנדר שלו, והיות שהוא אחרי בר מצוה אינו יכול להשתתף בזה ולכן לא יקבל פרס, והוא רק משתתף במעשה שהוא אהבת ישראל.

אח"כ ציוה לנגן "עוצו עצה", ומחא כפיו, "אך צדיקים", ומחא כפיו בחוזק ולזמן רב, ו"יהי רצון... שיבנה ביהמ"ק", ומחא כפיו, ואח"כ "לכתחילה אַריבער", ובתנועה הידועה סימן לחזור עשר פעמים כשבידו הימנית מורה להגביר ובידו השמאלית סופר את הפעמים. אח"כ שרו "ווי וואָנט משיח נאָו", ומחא כפיו.

אח"כ ירד לחלק את הדיימס למדריכים ומדריכות, ע"מ לתת לכ"א מהילדים שלושה מטבעות, והשעין את הסידור על המעקה. באמצע נגמרו הדיימס, וכ"ק אדמו"ר שליט"א הוציא מטבעות מכיסו וחילקם, ואח"כ הביאו כמה חבילות שנשארו למדריכים וכ"ק אדמו"ר שליט"א חילק לכל אחת רק אחד, וכשנגמר התור פירק כ"ק אדמו"ר שליט"א כמה חבילות והכניס לכיסו.

אח"כ שרו, והורה להגביר השירה.

• יום רביעי, ג' מרחשון •

אחרי תפילת מנחה נכנסו לג"ע התחתון השלוחים למונטריאול, וכ"ק אדמו"ר שליט"א בירכם.

• יום שני, א' מרחשון •

ב' דראש חודש •

כ"ק אדמו"ר שליט"א יצא לקריאת התורה בשעה 10:10.

לתפילת מנחה יצא בשעה 3:15.

אחרי התפילה שרו. כ"ק אדמו"ר שליט"א בירך נוסעים בנסיעה טובה ובשמיעת בשורות טובות. אח"כ בירך שלוחים הנוסעים לצרפת.

היום יצא מכתב מכ"ק אדמו"ר שליט"א לנשים, והקריאו את המכתב לפני ש"ק אדמו"ר שליט"א נכנס לאמירת השיחה.

בשעה 5:15 ירד לביהכ"נ הגדול לאמירת שיחה לנשים (לבוש בסירטוק של יום חול, ובלי גאָרטל).

אחרי שיצא מהמעלית שרו "הוא אלקינו", והורה להגברת השירה.

לתפילת מעריב יצא בשעה 7:00.

אחרי התפילה התחיל ר' זושא שי' וילימובסקי (ה"פרטיזן") "שיבנה ביהמ"ק", והורה להגברת השירה. וכן הי' אח"כ כשנסע לביתו.

• יום שלישי, ב' מרחשון •

כ"ק אדמו"ר שליט"א ירד לביהכ"נ הגדול לתפילת מנחה וכינוס "צבאות ה'". שרו "שיבנה ביהמ"ק", ובדרכו הורה להגברת השירה.

אחרי התפילה שרו "לכתחילה אַריבער", וכ"ק אדמו"ר שליט"א הורה בידו הק' להגברת השירה. אח"כ אמרו

ההוראה מבראשית שכל רגע זהו רגע חדש, וע"כ צריך לעסוק בדברים שהזמן גרמא ולא לחכות לתשובה וללכת למים [למקוה]. ואח"כ צ"ל ע"ד נח, שיהי' הכל בשמחה. ואח"כ לך לך, שיהי' למעשה וכו'.

אח"כ דיבר על כך שישנם כאלו שלוקחים פסוקים ומסלפים אותם וענינים בלתי רצויים וכו'. אח"כ דיבר בקול בתוקף שאין להתפעל מכל אלו, שכן הי' אצל הרמב"ם ששרפו את הספרים שלו, וכמו שעשרה מאמרות נצחיים כן תורת הבעש"ט נצחית, וכמו שעשרה מאמרות לא יחליפו כן תורת הבעש"ט וכו'.

ההתוועדות הסתיימה בשעה 5:30.

אח"כ תפילת מנחה. לא עלה לתורה, כמו בשאר שבתות רגילות בשנה.

[אחרי ההתוועדות ראיתי שהתפר של הסירטוק על גבו של כ"ק אדמו"ר שליט"א נקרע – נפתח גודל של 10 ס"מ לערך].

אחרי התפילה התחיל לנגן "שיבנה ביהמ"ק".

(1) לחביבותא דמילתא, להלן קטע מזכרון א' מאנ"ש מהתוועדות זו (בעריכה לשונית קלה):
"אני זוכר את ש"פ נח תשמ"ג טוב מאוד. לא הי' לי אז מקום קבוע, וישבתי בשולחן השני מהשביל לשמאל כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א. על ידי ישב – אבלח"ט – אברך שתרגמתי לו בין השיחות. בגלל הריכוז משכתי את הזקן שלי בצד ימין. האברך שלידי, עם שתי הידים הכניס את כל הזקן שלו לתוך הפה. פתאום שלא בתוך הענין, כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מתחיל לדבר על "פארקן זיך מיט די האָר פון באָרד..." [= "חיטוט בשער הזקן" (ראה לעיל בשיחה סכ"ב)]. מיד קפצתי ואמרתי לזה שעל ידי ש"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מדבר לא לנגוע בזקן... כמובן שהבנתי ש"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מתכוון גם אלי, אבל ההוא לא הבין אידיש...".

• יום שישי, ה' מרחשון •

כשחזר כ"ק אדמו"ר שליט"א מהספרי', שאל את ר' שלמה שי קונין איך הי' [הלכו 5 מאנ"ש אצל הפרזידנט רייגן, והיו שם כ-6 דקות], וענה ששרו שם "לכתחילה אריבער". כ"ק אדמו"ר שליט"א שאלו: האם בקול?! וענה שבשקט [הוא שר לעצמו בשקט].

• ליל שבת קודש •

כ"ק אדמו"ר שליט"א ירד לקבלת שבת בשעה 6:35 (השבת כבר לא היתה הבימה של תשרי).

אחרי התפילה התחיל ר' זושא שי וילימובסקי (ה"פרטיזן") לנגן "שיבנה ביהמ"ק", וכ"ק אדמו"ר שליט"א הורה להגביר השירה.

• יום שבת קודש פ' נח, ו' מרחשון •

כ"ק אדמו"ר שליט"א ירד לתפילת שחרית בשעה 10:00. בדרכו סימן לריל"ג שהלך אחריו שתהי' התוועדות.

הורה לנגן "האדרת והאמונה". ב"א-ל אדון" שר הש"ץ "לכתחילה אריבער", וכ"ק אדמו"ר שליט"א הורה להגביר את השירה. הורה לנגן ב"הוא אלקינו".

בשעה 1:30 ירד להתוועדות.

דיבר על זה שצ"ל הוראה משבת בראשית, שאם בא ה"קלוגינקער" ואומר: איך אתה רוצה לעשות מבצעים וכו', הרי קודם צריך לעשות תשובה וכו', והסביר באריכות את טענות ה"קלוגינקער" שג"כ למד תניא וכו' ומה שעונה הצד הימני, ולבסוף למעשה

הלוי' כבר יצאה, הוא רץ לראות והודיע לכ"ק אדמו"ר שליט"א. כ"ק אדמו"ר שליט"א שאל היכן הרכב של הבחורים, ומיד ש.ט. התנדב ומילא את רכבו עם בחורים. אח"כ הגיע אוטובוס, וכ"ק אדמו"ר שליט"א הסתכל על הבחורים שעלו. לאחר שנעלמו מהאופק, חזר כ"ק אדמו"ר שליט"א ל-770 - צמוד לקיר יותר. [כל זה תחת הגשם. ה' עם מעיל הגשם, ידיו בכיסים, והכובע התרטב מאוד. גם כשיצא למנחה ה' רטוב].

ליד הדלת הראשית של 770 ה' מוכן ספל, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נטל ידים 8 פעמים, ובסוף שפך על היד את כל המים, הוריד את הספל, וקרוב לרצפה השמיטו מידו הק' בצורה ישרה (ולא הפוך). שפך את המים בגומת חול לעץ שליד המדרגות - הקרובות לדלת.

אח"כ נכנס לזאל הקטן למעלה. הספסל של כ"ק אדמו"ר שליט"א ה' מונח לרוחב ביהכ"נ, דהיינו מול הדלת הסגורה של המזכירות. התיישב קרוב יותר לחלונות, פניו לצפון, הרכין ראשו מעט, קם מעט והתקדם לכיוון הדלת ואמר משהו ("יושב בסתר"), כך כ-7 פעמים. אח"כ נכנס לחדרו בלי לנגוע במזוזה.

יצא למנחה בשעה 3:15 (בירך נוסע). התפלל מעריב בג"ע התחתון בשעה 6:30 לערך.

בשעה 8:45 נסע לביתו.

• יום שלישי, ט' מרחשון •

כ"ק אדמו"ר שליט"א יצא לתפילת מנחה בשעה 3:15. אח"כ בירך נוסעים. לתפילת מעריב יצא בשעה 6:45.

• יום ראשון, ז' מרחשון •

כ"ק אדמו"ר שליט"א נסע למקוה.

לאוהל נסע בשעה 2:45 לערך. ליד המכונית היו שנתנו לכ"ק אדמו"ר שליט"א יד ונישקו את ידו הק'. אח"כ היתה אשה שג"כ נישקה את ידו ובכתה. **שמעתי** שכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר לה להתראות באה"ק יחד עם משיח צדקנו.

כ"ק אדמו"ר שליט"א חזר מהאוהל לערך בשעה 7:15. היא עמדה ואמרה לכ"ק אדמו"ר שליט"א שאדמו"ר מהוריי"צ ה' אצלם בבית כשה' באה"ק וכו'.

אחרי תפילת מנחה שוב דיברה עם כ"ק אדמו"ר שליט"א. כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר לה (ששכחה) לכתוב את שם בנה ושמה.

אח"כ יצא לתפילת מעריב.

לערך בשעה 7:45 נסע לביתו.

• יום שני, ח' מרחשון -

• תענית שני קמא •

כ"ק אדמו"ר שליט"א יצא לקריאת התורה בשעה 10:10.

בשעה 2:00 היתה הלוי' של הרב קזרנובסקי (ה' בן 94 לערך). ירד גשם כל הזמן. כ"ק אדמו"ר שליט"א יצא ללוי', ה' נראה כמהורהר ("פאָרטראַכט"), הלך בקצה המדרכה אחרי הרכב עם הנפטר, והרכב נסע על הכביש של ה"סערוויס ליינ" ליד 770. כ"ק אדמו"ר שליט"א המשיך ללוות עד אחרי קינגסטון כמה מטר [לערך עד ברז המים לשריפה]. אח"כ עמד והסתכל על כל רכב ורכב שעבר בלוי'. אח"כ שאל את הריב"ק האם

"שיבנה ביהמ"ק", וכ"ק אדמו"ר שליט"א
הורה להגברת השירה. [וכן הי' אתמול,
לילדה קטנה שנסעה אתמול עשה בידו
הק' שלום].

תם ולא נשלם.....

אחרי התפילה בדרך אותנו: "פאָרט
געזונטערהייט, זאָל זיין אַ הצלחה'דיקער
יאָר".

אח"כ נסע לביתו. הילדים שרו

(2) = "סעו לבריות, שתהי' שנה מוצלחת".

ר"ד ב"יחידות" לגבירים – תנש"א

אויבערשטער... ס'הויבט אן א נייער... זאל זיין א נייער יאָר, במילא זאל זיין א נייער מזל, און נייע פרנסה, און פאַרנוצן די פרנסה אויף געזונטע זאכן. זאל זיין בשורות טובות, זיסע בשורות אין די אלע ענינים⁷, והצביע על המכתב שמסר ושאל: "איר האָט פאַרשריבן אלע נעמען?"⁸.

הנ"ל השיב בחיוב, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "זאל זיין בשורות טובות".

• ד"ר¹⁰ ג'רום שי' קאסל אמר שהוא ואשתו מפחדים שלא יהיו להם עוד ילדים וכו', ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אולי לפעמים אי-הולדת ילדים קשור לפחד אודות אי-הולדת ילדים; הפחד אודות אי-הולדה – אעפ"כ זהו פחד, ופחד מונע (מלקבל בחזרה) מלהוליד ילד. ואם יהי' לך יותר בטחון בהשי"ת – אז אין לך סיבה שיהי' לך פחד. ושהשי"ת יברך אותך שיהיו לך עוד ילדים, באופן בריא, בעתיד הקרוב".

• מר ג. שי' שנקמן סיפר אודות פעולותיו בדטרויט, משיגן, וכ"ק אדמו"ר שליט"א שאל לגבי כמה פרטים, ולסיום אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א (באנגלית, הלשון בערך): "אבל אמרת

יום רביעי, ז' תשרי

• כשעבר מר יוסף שי' פרשן, אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "איך א ליינגע צייט ניט געזען, מסתמא איז דאָס א סימן אז איר האָט געטאָן א סאך גוטע זאכן!"¹.

הנ"ל אמר שהי' בפגישה האחרונה, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "יע. די לעצטע פגישה איז געווען א יאָר צייט".²

הנ"ל: לפני ששה חדשים (בכ"ג אדר תש"ג).

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "זעקס חד... פאַר פסח?"³.

הנ"ל השיב בחיוב, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "(האָבן) זאל זיין א געזונטער יאָר און א זיסער יאָר, און פרנסה בשפע".⁴

הנ"ל אמר משהו, ושאל כ"ק אדמו"ר שליט"א: "וואָס הייסט?"⁵.

הנ"ל אמר עוד משהו, ושאל כ"ק אדמו"ר שליט"א: "געלט?"⁶.

הנ"ל אמר משהו אודות כסף עבור כ"ק אדמו"ר שליט"א, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "יע, איך קאָן... (חסר קצת), איר דאַרפט... (חסר קצת). זאל דער

(7) = "כן, אני יכול... (חסר קצת), אתה צריך... (חסר קצת). שהקב"ה... מתחילה [שנה] חדשה... שתהי' שנה חדשה, במילא שיהי' מזל חדש, ופרנסה חדשה, ולנצל את הפרנסה לדברים בריאים. שיהיו בשו"ט, בשורות בריאות בכל הענינים".

(8) = "כתבת את כל השמות?"

(9) = שיהיו.

(10) התחלת ר"ד זה נדפס במקומו בדברי משיח תנש"א ח"א (ע' 287), וכאן בא קטע נוסף שנשמט שם.

(1) = "לא ראיתיך זמן רב, מן הסתם זהו סימן שעשית הרבה דברים טובים!"

(2) = "כן. הפגישה האחרונה היתה [לפני] זמן של שנה".

(3) = "ששה חד... לפני פסח?"

(4) = "(שתהי' לך) שתהי' שנה בריאה ושנה מתוקה, ופרנסה בשפע".

(5) = "מה זאת אומרת?"

(6) = "כסף?"

אעפ"כ אולי אפשר להשפיע עליהם – יש לו בית?"

הם השיבו בחיוב, והמשיך כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אז למה לא לנסות להביא אותם ביחד?"

גב' שנקמן אמרה שניסו פעמים רבות, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "היא לא נישאה בשנית. האשה לשעבר לא נישאה בשנית."

הנ"ל השיבה בשלילה ואמרה שאלו הגירושין הראשונים שלה, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אבל אני מתכוון אחרי הגירושין – היא לא נישאה בשנית?"

הנ"ל השיבה בשלילה, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "זאת אומרת שמותר לה לחזור לקודמה, לבעלה לשעבר. משתלם לנסות – בדרך קשה אבל בדרך של שלום – אם את יכולה להשפיע עליהם לבוא יחדיו."

הנ"ל אמרה שאינה חושבת שזה אפשרי, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "את כנראה לא אובייקטיביט ("objective") אודות כך... זה נורמאלי."

הנ"ל אמרה שדואגת וכו', ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אבל בגלל זה – יהי משתלם לנסות בדרך הקשה להביא אותם יחדיו. הוא לא כהן."

הנ"ל השיבה בשלילה, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "תנסי להתגבר על האובייקטיביות שלך, ואולי זה יצליח", ונתן לבעלה חתיכת לעקאח באומרו: "שתהי' לך שנה מתוקה", וכן לה, והוסיף לה חתיכה נוספת באומרו: "זה בשביל בנך ומשפחתו".

(חסר קצת) שנה שעברה¹¹ שינסה להשפיע עליך שיהי' לך תיאבון, ותיאבון גדול. ואשתך תעזור לך."

הנ"ל: יש לי תיאבון גדול, אשתי יכולה להעיד על כך.

אשתו של הנ"ל הודתה לכ"ק אדמו"ר שליט"א על ברכתו הק' לרגל יום הנישואין החמישים שלהם, ושאל כ"ק אדמו"ר שליט"א: "תעשו איזה מסיבה, או עשיתם מסיבה?"

הנ"ל השיבה בחיוב, ובעלה אמר שמישהו הקריא את המכתב וכו', ואח"כ סיפרה גב' שנקמן אודות בנם שהוא גרוש וכו'.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אין תקוה שהוא יחזור לאשתו לשעבר?"

הנ"ל השיבה בשלילה ואמרה משהו בנוגע לילדיהם, ושאל כ"ק אדמו"ר שליט"א: "הם גרים איתה או עם בנכם?"

הנ"ל השיבה שהם גרים עם בנם, ושאל כ"ק אדמו"ר שליט"א: "מה לגבי פסיקת בית המשפט אודות המשמורת, אין בעי'?"

הנ"ל אמרה משהו אודות שבת ויו"ט וביהכ"נ וכו', ומר שנקמן אמר משהו אודות הריל"ג ושש דולר בשנה שעברה וכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר משהו על כך (אינו ברור), ואח"כ אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א (הלשון בערך): "השי"ת יברך אותך שיהיו לך בשורות טובות. ואודות כיצד לעזור לו – זה יהי' לתועלת, אמנם כנראה קשה מאוד לעשות משהו, אבל

(11) ראה ר"ד ב"יחידות" לגבירים ד' תשרי תש"נ (דברי משיח ח"א ע' 314).

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לז"נ

נעמה אסתר בת חיים

ע"ה

בלומנפלד

לרגל היאָרצייט – ו' מרחשון

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והיא בתוכם

בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

תיכף ומיד ממש

לז"נ

הרה"ח הרה"ת ר' זלמן ניסן פינחס

בן הרה"ג החסיד התמים הר"ר **יעקב ע"ה**

נוטיק

לרגל היאָרצייט – ז' מרחשון

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם

בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

תיכף ומיד ממש

לזכות משפחות

שי וברק מיארה, יעקב ואסתר בן איון,

אלירן וחן חני זכריה, אושרי ורותם מלכה

שיחיו

להצלחה רבה ומופלגה

ושיזכו להפיץ את בשורת הגאולה והגואל

מתוך בריאות נכונה ועשירות מופלגה

בטוב הנראה והנגלה

לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

לעילוי נשמת

הרה"ת ר' **שלום ב"ר יוסף ע"ה**

הלל

נלב"ע ח' מרחשון ה'תשפ"ג – "שנת הקהל"

והרה"ח ר' **אברהם ב"ר משה ע"ה**

שמח

נלב"ע י"ד אלול ה'תש"פ

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם

בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

תיכף ומיד ממש

*

נדפס על ידי בנו וחתנו יבלח"ט ר' **לוי יצחק**

וזוגתו ומשפחתם שיחיו

הלל

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לז"נ

ר' אייזיק גרשון בן ר' אברהם זאב

ע"ה

מינץ

לרגל היאַרצייט, ב' מרחשון

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם

בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

תיכף ומיד ממש

לז"נ

מרת שרונה בת אברהם זאב ע"ה

נלב"ע ח' מרחשון ה'תשע"ט

ואבי' אברהם זאב בן אליעזר ע"ה

נלב"ע ג' טבת ה'תשע"ט

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם,

בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

תיכף ומיד ממש

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לזכות

משפחת **קארלעבאך** שיחיו

ולזכות ר' **נח בן מרים**

להצלחה רבה בכל הענינים

ושיזכו להפיץ את בשורת הגאולה והגואל

מתוך בריאות נכונה ועשירות מופלגה

בטוב הנראה והנגלה

לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

לע"נ

הרבנית החשובה השלוחה

מרת **רחל**

בת הרה"ג ר' **משה מרדכי** ע"ה

אשת הרה"ח התמים ר' **יהודה צבי (הערשעל)** ע"ה

פאגעלמאן

שלוחים בעיר וואוסטער מסצ'וסטס

והגליל למעלה משבעים שנה

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לז"נ

יואב בן נדבה (אורה)

ע"ה

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם
בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
תיכף ומיד ממש

לז"נ

הרה"ח הרה"ת ר' משה הכהן
בן הרה"ח הרה"ת ר' זלמן טובי' הכהן ע"ה
אבלסקי

נלב"ע בדרי"ח מרחשון ה'תשע"ב

ת.נ.צ.ב.ה.

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם
בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
תיכף ומיד ממש
נדפס ע"י ולזכות משפחתו שיחיו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לז"נ

הת' ברוך בנימין ע"ה

טהאלער

נלב"ע ו' מרחשון ה'תשפ"ה

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם

בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

תיכף ומיד ממש

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לז"נ

מרת גאולה בת ר' ניסים

לרגל היארצייט, ז' מרחשון

ור' אהרן ב"ר שמואל (חסן)

נלב"ע שושן פורים ה'תשפ"ו

ע"ה

זוהר

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" וחס בתוכם

בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

תיכף ומיד ממש

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לעילוי נשמת

הרה"ח התמים ר' **רפאל משה** ע"ה

בן הרה"ח התמים ר' **יעקב מנחם מענדל** הכהן ז"ל

שפערלין

נפטר ליל שבת קודש פ' לך לך, י"א מרחשון ה'תשנ"ו

ת.נ.צ.ב.ה.

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם

בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

תיכף ומיד ממש

נדבת משפחתו שיחיו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

"ויהי בארבעים שנה"

דברי משיח

ה'תשמ"ז

חלק א'

כל המאמרים, שיחות ק' ור"ד בחלוקת הדולרים,

ויומן מפורט מ"בית חיינו"

מתקופת תשרי-חשון תשמ"ז

כולל חומר רב בפרסום ראשון

ניתן להשיג אצל הנציגים ברחבי אה"ק

ובחנויות המובחרות בשכונת המלך

הפצה ראשית באה"ק: 054-743-0472 | בארה"ב: 412-979-2151

לרכישה אונליין (באה"ק) עם משלוח עד הבית, סרקו:

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

הודעה ובקשה

בימים אלו שוקדים ב"מכון להפצת תורתו של משיח" להכין לדפוס את חמשת הכרכים של דברי משיח תשמ"ז*.

ובהזדמנות זו, הננו לפנות שוב לקהל אנ"ש והתמימים שיחיו, בבקשה כפולה ומכופלת:

אנא, מי שיש תח"י הנחות, ר"ד מחלוקת הדולרים או יומני בית חיינו וכיו"ב משנת תשמ"ז שטרם פורסמו, שלא ימנע בר, ויואיל לשגר את זה למערכת בהקדם הכי האפשרי, לתועלת עם ישראל הצמא לדבר ה'!

*

"ואשרי חלקם וגדול זכותם של כל אלו ושל יוצאי חלציהם שי' שהתעסקו וממשיכים להתעסק בהדפסת הספרים, ע"י סיוע בממונם, או טירחא בגופם וכיו"ב" (תרגום מ"דבר מלכות" ש"פ חוקת תנש"א - מוגה)

לתרומות והקדשות פנו בהקדם:

טל/וואצפ: 718-5603770 | אימייל: torasmoshiach@gmail.com

<https://bit.ly/torasmoshiach> | [https://cash.app/\\$torasmoshiach](https://cash.app/$torasmoshiach)

והעיקר - שנזכה לשמוע "דברי משיח" מפיו של משיח

צדקנו כ"ק אדמו"ר שליט"א תיכף ומיד ממש!

"המכון להפצת תורתו של משיח"

(* הופיע כרך א' (ער"ה - כ"ה מרחשון). כרך ב' - בשלבי הכנה לדפוס

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יגלה אכ"ר

יה"ר שיראה רוב נחת מתלמידיו,

חסידיו ושלוחיו ומכלל ישראל

ותיכף ומי"ד ממ"ש נראה בעיני בשר

בקיום נבואתו העיקרית – בשורת הגאולה –

"לאלתר לגאולה" ו"הנה זה משיח בא"

ובעגלא דידן יתגלה לעין כל

ויוליכנו קוממיות לארצנו הק'

ויבנה ביהמ"ק במקומו ויקבץ נדחי ישראל

בגאולה האמיתית והשלימה

נאו מי"ד ממ"ש ממש!

לזכות

חיילי בית דוד

תלמידי התמימים השוהים

ב-770 – בית חייו – בית משיח

להצלחה רבה ומופלגה בכל עניניהם

מתוך הרחבה ומנוחת הנפש

לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ובפרט בהענין הכי עיקרי שהזמן גרמא

בקבלת פני משיח צדקנו –

כ"ק אדמו"ר שליט"א

יחד עם כל בני ישראל שליט"א

בכל מושבותיהם

תיכף ומי"ד ממ"ש, נאָו!

נדפס בנדיבות v2vc fund

ע"י ולזכות

ר' מאיר וזוגתו מרת נעמי רבקה

בנם

ישראל הירש

ובנותיו

חסיא דבורה

נאוה בינה

שיחיו

קלאפמאן

קורל ספרינגס, פלורידה